

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ فَرَجَهُمْ

آمادگی دفاعی

کلیه رشته‌ها

پایه دهم
نظری

پایه دوازدهم
فنی و حرفه‌ای - کاردانش

دوره دوم متوسطه

وزارت آموزش و پرورش

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

- نام کتاب: آمادگی دفاعی - دوره دوم متوسطه - ۱۱۰۲۱۵
- پدیدآورنده: سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
- مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف: دفتر تألیف کتاب‌های درسی عمومی و متوسطه نظری
- شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف: محمدرضا مقدادی، شهاب قهرمانی، سید امیر رون، احمد یارمحمدی و خدایار ابراهیمی، با همکاری سازمان بسیج مستضعفین (احد فتوحی) (اعضای شورای برنامه‌ریزی و گروه تألیف) - سید اکبر میرجعفری (ویراستار)
- مدیریت آماده‌سازی هنری: اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
- شناسه افزوده آماده‌سازی: محمدرضا امینی (مدیر امور فنی و چاپ) - مجید ذاکری یونسی (مدیر هنری) - مهدی کریم‌خانی (طراح گرافیک، صفحه‌آرا) - مریم کیوان (طراح جلد) - مرضیه اخلاقی، شاداب ارشادی، سپیده ملکایزدی و راحله زاهدفتح‌اله (امور آماده‌سازی)
- نشانی سازمان: تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)
- تلفن: ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار: ۹۲۶۶۰۸۸۳، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹
- وبگاه: www.irtextbook.ir و www.chap.sch.ir
- ناشر: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران تهران: کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروپخش) تلفن: ۴۴۹۸۵۱۶۱-۵، دورنگار: ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی: ۳۷۵۱۵-۱۳۹
- چاپخانه: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»
- سال انتشار و نوبت چاپ: چاپ سوم ۱۳۹۸

شابک ۹۷۸-۹۶۴-۰۵-۲۴۹۰-۹

ISBN: 978-964-05-2490-9

«ما با توجه به ماهیت انقلابمان، در هر زمان و هر ساعت احتمال تجاوز مجدد از سوی ابرقدرت‌ها و نوکرانشان را باید جدی بگیریم.»
امام خمینی «قُدَسِ سِرَّة»

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع، بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	مقدمه
۱	فصل اول: آموزه‌های دفاعی
۲	— درس اول: امنیت پایدار
۱۱	— درس دوم: اقتدار دفاعی
۲۲	— درس سوم: انقلاب اسلامی و بسیج
۳۲	— درس چهارم: علوم و معارف دفاع مقدس
۴۱	— درس پنجم: حماسه‌های ماندگار
۵۱	— درس ششم: درس آزاد
۵۹	فصل دوم: مهارت‌های دفاع هوشمندانه
۶۰	— درس هفتم: شناخت و دفاع در برابر جنگ نرم
۶۷	— درس هشتم: پدافند غیرعامل
۷۷	— درس نهم: من یک رزم‌آورم
۹۳	— درس دهم: ایمنی و پیشگیری
۱۰۳	— درس یازدهم: آشنایی با خدمت مقدس سربازی
۱۰۸	— درس دوازدهم: امداد و نجات
۱۲۲	منابع برای مطالعه بیشتر

مسلان محترم، صاحب نظران، دانش آموزان عزیز و اولیای آنان می توانند نظر اصلاحی خود را در باره مطالب

این کتاب از طریق نامه به نشانی تهران - صندوق پستی ۴۸۷۴/۱۵۸۷۵ - گروه دسی مربوط و پیام نگار (Email)

talif@talif.sch.ir ارسال نمایند.

دفتر تالیف کتاب های دسی عمومی و متوسط نظری

مقدمه

سخنی با دانش‌آموزان عزیز

درس آمادگی دفاعی در دوران دفاع مقدس به دروس مدارس پیوست. امام خمینی ره با اقدام انقلابی و دوراندیشی، مردم از جمله جوانان و نوجوانان را به آموزش فنون رزم و دفاع فراخواند. فرمان تأسیس سازمان بسیج مستضعفین در پنجم آذرماه سال ۱۳۵۸ و تأکید ایشان بر تشکیل ارتش بیست میلیونی موجب تحول جدی در جبهه‌های نبرد ما علیه متجاوزان بعثی گردید. شکوفایی استعدادهای جوان و ناشناخته در دفاع مقدس، جهانیان را حیرت‌زده کرد. معرفی فرماندهان شجاع، بصیر و اندیشمند از دستاوردهای ماندگار آن دوران است.

حضور پرشور دانش‌آموزان و معلمان در جبهه‌های نبرد و تقدیم ۳۶ هزار شهید دانش‌آموز در راه میهن و انقلاب اسلامی شاهد و گواه عزم مجاهدانه سنگر تعلیم و تربیت در دفاع از اسلام و انقلاب است.

هدف اصلی این درس کسب دانش و شناخت دفاعی و سپس فراگیری مهارت‌های رزم و دفاع سخت و نرم و نیز فعالیت‌های امداد و نجات می‌باشد.

حضور سرمربیان بسیجی در کنار دبیران آمادگی دفاعی نشانگر اهمیت بخش مهارتی و عملی این درس است. یکی از ویژگی‌های این کتاب توجه جدی به دفاع منطقه‌ای و محلی در جای جای میهن اسلامی است. در بخش‌های مختلف کتاب سعی شده با تحقیق در زندگی شهدای نوجوان و شهدای شاخص محل زندگی، بررسی پدافند غیرعامل در محل سکونت و تحصیل شما و شیوه‌های دفاعی با توجه به موقعیت محلی و اقلیمی محتوای کتاب کاربردی و قابل بهره‌برداری باشد.

ارزشیابی این درس شامل ۱۲ نمره نظری و ۸ نمره عملی است که در بخش نظری اولویت با پژوهش و تحقیق و سؤالات مفهومی مبتنی بر تفکر و تعقل است و در بخش عملی ۸ نمره مربوط توسط مربیان سازمان بسیج دانش‌آموزی به آموزشگاه ارائه خواهد شد.

شما با برنامه‌ریزی‌های کشوری، استانی و منطقه‌ای در اردوهای عملی این درس شرکت خواهید کرد و نیز در صورت تمایل می‌توانید حضور معنوی در اردوهای راهیان نور و زیارت یادمان‌های دفاع مقدس را در مناطق عملیاتی تجربه کنید.

در پایان تأکید می‌نماید محتوای این درس را با توجه به احتمال بروز حوادث و رخدادهای طبیعی و غیرطبیعی جدی و مهم تلقی کنید؛ با مطالعه و انجام فعالیت‌های عملی بر مهارت‌های دفاعی خویش بیفزایید.

«گروه درسی آمادگی دفاعی»

سخنی با دبیران ارجمند و مربیان گرامی

انقلاب اسلامی ایران در ماه‌های آغازین پیروزی به دنبال طراحی زیرساخت‌های حکومت تازه تأسیس جمهوری اسلامی، التیام دردهای محرومان و مستضعفان، استقرار حکومت عدل و سرانجام سروسامان بخشیدن به اوضاع کشور و بازسازی ارتش و نیروهای مسلح بود. امام خمینی ره، پس از ۱۵ سال تبعید به میان امت بازگشت. زندانیان سیاسی و تبعیدی‌ها از بند ظلم و ستم حکومت پهلوی آزاد شدند.

تدابیر انقلابی و دوران‌دیشی امام خمینی ره، در تأسیس نهادهایی چون جهادسازندگی، بسیج مستضعفین، کمیته امداد، بنیاد مسکن، نهضت سوادآموزی و ... نشانگر عزم جدی بنیان‌گذار جمهوری اسلامی در آبادی و محرومیت‌زدایی از کشور بود. آمریکا و هم‌پیمانان اروپایی‌اش که منافع و اهداف شومشان در ایران اسلامی برباد رفته بود، با طراحی و اجرای ترور شخصیت‌های مهم و تأثیرگذار جمهوری اسلامی، کودتا، حمله نظامی به طبرس، تحریک و حمایت ضدانقلاب در داخل کشور، تحریم‌ها و محاصره اقتصادی و سرانجام تجاوز گسترده حکومت صدام با حمایت دولت‌ها و قدرت‌های منطقه‌ای و جهان، به مقابله با نظام نوپای اسلامی برخاستند. با رهبری شجاعانه و حکیمانه امام خمینی ره، پایداری و جان‌فشانی ملت قهرمان ما، با تقدیم جان پاک هزاران فرزند این مرز و بوم و آثار و خرابی‌های فراوان، سرافرازی و پیروزی نهایی ایران اسلامی را به همراه داشت.

اکنون که در دوران جنگ نرم با دشمنان ایران اسلامی به سر می‌بریم، ملت ایران با رهنمودهای رهبر فرزانه انقلاب اسلامی، آمریکا و مستکبران عالم را به زانو درآورده است و به جهاد فرهنگی، بصیرت، اقتصاد مقاومتی و هوشیاری در برابر جنگ نرم استمرار می‌بخشد. درس آمادگی دفاعی با آغاز جنگ تحمیلی به صورت غیررسمی در مدارس ارائه می‌شد و از سال ۱۳۶۷ به طور رسمی وارد برنامه‌های درسی آموزش و پرورش شد.

برنامه درسی آمادگی دفاعی درصدد تربیت نسلی مؤمن، شجاع، بارآده، غیور، مقاوم و توانمند در برابر جنگ همه‌جانبه سخت و نرم دشمنان است؛ نسل هوشمند و باانگیزه‌ای که موقعیت و جایگاه خود را تشخیص دهد و با افزایش آگاهی و مهارت‌های دفاعی خویش آماده دفاع از ارزش‌ها باشد.

کلاس درس آمادگی دفاعی با محور قرار دادن کتاب درسی، کانون همبستگی و اقدام برای مقاومت، پایداری و ایثارگری است. محتوای برنامه درسی آمادگی دفاعی منعطف، متنوع و فعالیت‌محور است تا به رشد توانایی‌های دفاعی دانش‌آموزان عزیز بینجامد.

همچنین با طراحی دو درس آزاد به منظور تولید و تدوین محتوای درسی متناسب با شرایط و نیازهای اقلیمی، بومی و فرهنگی دانش‌آموزان بر کاهش تمرکز این برنامه درسی تأکید شده است. * نحوه ارزشیابی این درس بر اساس ۱۲ نمره کتبی توسط دبیر درس و ۸ نمره عملی توسط مربی سازمان بسیج صورت می‌گیرد.

از دبیران محترم انتظار داریم با مربیان عزیز سازمان بسیج دانش‌آموزی همکاری کنند تا با اجرای هرچه بهتر برنامه‌های عملی درس (اعم از برنامه یک و سه‌روزه اردوی عملی و ...) با روش تعاملی و مشارکتی، زمینه ارتقای این برنامه را فراهم آورند.

ارائه هرگونه جزوه پرسش و پاسخ و مواجهه حافظه محور با محتوای بصیرتی - مهارتی و توسعه‌یافته درس برخلاف اهداف و موازین آموزشی و تربیتی آن است.

نوع و کیفیت سؤالات درس در آزمون‌های کلاسی، منطقه‌ای و استانی باید به‌صورت تفکرمحور، مفهومی و مبتنی بر تجارب و اندیشه‌های دانش‌آموزان باشد که در همین جهت دستورالعمل ارزشیابی این درس به‌طور رسمی به گروه‌های محترم آموزشی ابلاغ می‌شود.

بدیهی است برای تحقق اهداف بسیار مهم این درس بهره‌گیری از نرم‌افزارها، فیلم‌های آموزشی، کتاب معلم، فعالیت عملی مربیان، برگزاری جشنواره و نمایشگاه آثار دانش‌آموزی، بازدید از مراکز مختلف مانند باغ موزه‌های دفاع مقدس، مراکز نظامی و انتظامی، گلزار شهدا و نیز متن‌خوانی از آثار فاخر دفاع مقدس در کلاس درس مؤثر و رهگشا خواهد بود. لازم است کلیه فعالیت‌های فوق با ارزش‌گذاری، ارزیابی و درج نمرات مستمر همراه باشد.

نمایش به موقع آثار رسانه‌ای پیش‌بینی شده در متن هر درس الزامی است؛ طرح سؤالات امتحانی از آیات، روایات و سخنان بزرگان و نیز بخش «بیشتر بدانید» و «فعالیت‌ها» مورد نظر

نمی‌باشد. گروه آمادگی دفاعی دفتر تألیف کتاب‌های درسی همواره از دریافت نظرهای ارزشمند دبیران محترم، صاحب‌نظران و دانش‌آموزان به گرمی استقبال می‌کند. از همکاران محترم خواهشمند است برای آگاهی بیشتر از مباحث روشی و رویکردهای درس، انتظارات عملکردی و شیوه‌های ارزشیابی به کتاب راهنمای معلم مراجعه کنند یا دیدگاه‌ها و پیشنهادهای خود را به نشانی تهران، صندوق پستی ۱۵۸۵۵/۳۶۳ گروه آمادگی دفاعی یا به نشانی پست‌الکترونیکی talif@talif.sch.ir ارسال کنید.

گروه درسی آمادگی دفاعی

فصل اول

آموزش با دفاعی

درس اول

امنیت پایدار

... جمهوری اسلامی - هم برای خود، هم برای دیگران - امنیت را بزرگ‌ترین نعمت الهی می‌داند و برای حفظ امنیت خود می‌ایستد و دفاع می‌کند؛ این همیشه باید آویزه گوش مسئولان نیروهای مسلح باشد: حفظ امنیت کشور، حفظ امنیت مرزها، حفظ امنیت عمومی زندگی مردم، چیزهایی است که به‌عهده مسئولانی است که در این زمینه فعال‌اند....

... امروز بزرگ‌ترین مایه تهدید در دنیا رژیم آمریکاست که بدون هیچ مهارتی، بدون هیچ بایبندی وجدانی و دینی‌ای، در هر کجایی که لازم بداند، دخالت‌های بی‌وجه می‌کند و دخالت‌های ناامن‌کننده از او سر می‌زند؛ آمریکا دنیا را ناامن کرده است....

حضرت آیت الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی ۱۳۹۴/۰۱/۳۰

قبل از آغاز درس، حتماً فیلم آموزشی مربوط به درس را ببینید.

امنیت

امنیت، دوری از هرگونه تهدید یا حمله و نیز آمادگی برای رویارویی با خطرات است. مفهوم امنیت، نسبی و دارای شدت و ضعف است. به این معنا که امنیت در برخی موقعیت‌ها (زمان‌ها و مکان‌های مختلف) در ذهن افراد ارتقا یا کاهش می‌یابد. حال اگر کشوری علی‌رغم وجود تهدیدهای مختلف همچنان با مقاومت شرایط امنیتی مناسبی را حفظ کرده باشد، امنیت در آن کشور پایدار است. بنابراین برای دستیابی به امنیت پایدار همواره باید سطح آن را ارتقا بخشید که این امر با همکاری مسئولان و مردم محقق می‌شود.

فعالیت (۱)

به صورت گروهی در طول یک هفته اخبار سراسری صدا و سیما جمهوری اسلامی یا عنوان خبرهای روزنامه‌های رسمی کشور را پیگیری کنید. موارد و نمونه‌های ناامنی در کشورهای مختلف را طبقه‌بندی و به صورت جدول زیر به کلاس ارائه کنید.

سطح ناامنی						موارد و موضوع ناامنی	منبع خبر و تاریخ انتشار	نام کشور	ردیف
جهانی	منطقه‌ای	ملی	محلی	خانوادگی	فردی				

همه مردم کشور، از جمله ما دانش‌آموزان در برقراری امنیت، افزایش سطح امنیت و پایداری آن سهیم هستیم و تلاش می‌کنیم در همه زمینه‌های اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی، کشوری امن داشته باشیم.

فعالیت (۲)

با توجه به ستون اول جدول، ستون دوم آن را کامل کنید.

کشور دارای امنیت پایدار	کشور دارای امنیت پایدار	ردیف
.....	وضعیت اقتصادی مطلوب (نظام تولید، توزیع و مصرف)	۱
.....	خدمات اجتماعی مناسب (بهداشت و سلامت، آموزش و رفاه اجتماعی)	۲
.....	وضعیت فرهنگی مناسب (سبک زندگی، هنر، آداب و رسوم و...)	۳
.....	وضعیت خوب نظامی و امنیت اطلاعات	۴

امنیت ملی

توانایی یک ملت برای حفاظت از ارزش‌های حیاتی خود در برابر تهدیدات داخلی و خارجی را امنیت ملی می‌گویند. ارزش‌های حیاتی کشور ما شامل: حفظ ارزش‌های دینی و ملی و هویت فرهنگی حفظ سرزمین و استقلال سیاسی و اقتصادی می‌باشد.

امروزه جمهوری اسلامی ایران از معدود کشورهایی است که در منطقه جنوب غرب آسیا و در سایه مستحکم نیروهای مسلح کشور احساس امنیت می‌کند.

فعالیت (۳)

به نقشه ایران و کشورهای جنوب غرب آسیا توجه کنید. برای پاسخ دادن به سؤالات صفحه بعد تحقیق کنید.

۱- برداشت خود را از وضعیت امنیتی در غرب آسیا به ویژه کشورهای همسایه (عراق، افغانستان و پاکستان) در کلاس مطرح و بحث کنید.

۲- تحقیق کنید کشور آمریکا در کشورهای غرب آسیا بخصوص اطراف ایران چه تعداد پایگاه نظامی دارد؟ علت این امر چیست؟

۳- با وجود همه تهدیدها وضعیت امنیت کشورمان را چگونه ارزیابی می کنید؟

بیشتر بدانید (۱)

افراد و گروه‌های بسیاری در کشور در حال فعالیت و تلاش‌اند تا ما در محیطی امن و به دور از ترس، استعدادهای خود را شکوفا سازیم و در مسیر رشد و تکامل الهی حرکت کنیم. برخی از این افراد جان و سلامتی خود را در راه دفاع از ارزش‌های حیاتی کشور ایثار کرده‌اند.

مأموریت برخی از بخش‌های فعال در عرصه حفاظت و برقراری امنیت کشور

ردیف	موضوع مأموریت	یگان/ واحد مسئول	آرم/ نشان
۱	حفاظت از مرزهای زمینی کشور	- نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی ایران - مرزبانی ناجا	
۲	برقراری امنیت مرزهای آبی کشور (خلیج فارس، دریای عمان و دریای خزر)	- نیروی دریایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی - نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران	
۳	حفاظت و حراست از مرزهای هوایی کشور	- قرارگاه پدافند هوایی خاتم الانبیاء <small>علیهم‌السلام</small> - نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران - نیروی هوافضای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران	
۴	حفظ امنیت داخلی کشور	- وزارت اطلاعات - پلیس اطلاعات و امنیت عمومی ناجا - سازمان بسیج مستضعفین	
۵	حفظ امنیت سایبری و حفاظت از فضای مجازی	- سازمان پدافند غیرعامل - پلیس فضای تولید و تبادل اطلاعات (پلیس فتا)	
۶	حفظ امنیت پروازها و فرودگاه‌های کشور	- سپاه حفاظت هوایمایی - نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران	

صلح

پیامبر گرامی اسلام ﷺ از سوی خداوند پیام آور صلح و رحمت است و جمهوری اسلامی ایران با الهام از آیات قرآن و رفتار و گفتار پیامبر اسلام خواستار دوستی و ارتباط با همه کشورهای است که به حقوق دیگران تجاوز نمی کنند، خوی استعمارگری ندارند و در امور داخلی سایر کشورها دخالت نمی کنند. در صورت پایبندی همه کشورهای به این اصول، امنیت جهانی به وجود می آید و بین کشورها دوستی و آرامش برقرار خواهد شد.

تهدید

در کتاب آمادگی دفاعی پایه نهم با مفهوم تهدید آشنا شدیم. یکی از حربه‌های دشمن تهدید است. در این روش دشمن سعی می کند با ترساندن یک ملت از راه‌های مختلف، برنامه و نظر خود را بر آنها تحمیل نماید.

انواع تهدید

۱- تهدیدات اقتصادی: در این نوع تهدیدات، قدرت‌های سلطه‌گر با تحمیل اعمال و برنامه‌هایی سعی در تحت فشار قرار دادن برنامه اقتصادی کشور دارند. برخی از تهدیدات اقتصادی عبارت‌اند از:

- تحریم فروش کالاهای مهم
- تهدید شرکت‌های بزرگ بین‌المللی برای عدم سرمایه‌گذاری و ارائه خدمات به کشور
- مسدود کردن اموال و دارایی‌های ملت ایران در بانک‌های خارجی

۲- تهدیدات سیاسی: این تهدیدات شامل رفتارها و اعمالی می‌شود که علیه منافع سیاسی کشور است و می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- وارد کردن اتهامات سیاسی بی‌اساس مثل حمایت از تروریست
- تبلیغات منفی و گسترده علیه ملت ایران از طریق رسانه‌ها
- سخت‌گیری‌های بی‌مورد و ایجاد مشکل برای شهروندان ایرانی برای سفر به سایر کشورها

۳- تهدیدات نظامی: این تهدیدات شامل رفتارها و اعمالی می‌شود که امنیت ملی کشور ما را به خطر می‌اندازد و می‌توان به نمونه‌های زیر اشاره کرد:

- ایجاد پایگاه‌های نظامی در کشورهای همسایه
- عدم فروش تجهیزات نظامی مورد نیاز به کشورمان

۴- تهدیدات فرهنگی: این نوع تهدیدات شامل رفتارها و اعمالی می‌شود که باورها، ارزش‌ها، آداب، رسوم و فرهنگ یک ملت را مورد هجوم قرار می‌دهد و از طریق شبکه‌های ماهواره‌ای، شبکه‌های اجتماعی، بازی‌های رایانه‌ای و... صورت می‌پذیرد.

حفاظت از اطلاعات کشور

امروزه دشمنان از هر راهی برای تحت فشار قرار دادن کشور ما استفاده می‌کنند؛ بعضی از این شیوه‌ها عبارت‌اند از: فتنه‌انگیزی، ایجاد تفرقه بین مردم و مسئولان، دستیابی به شبکه‌های اطلاعاتی، جذب نخبگان و تحریم‌های اقتصادی که با رهبری حکیمانه و هوشیاری مردم، یکی پس از دیگری نقش بر آب می‌شوند.

دشمنان برای پیاده‌سازی برنامه‌های ضدامنیتی خود نیازمند کسب اطلاعات از نخبگان علمی، فرهنگی، اجتماعی و افراد شاغل در مناصب حساس، کارکنان نیروهای مسلح و سایر عموم مردم می‌باشند. علاوه بر این، اطلاعات نقش مهمی در زندگی فردی و اجتماعی ما دارد؛ لذا حفاظت از آن ضروری و یکی از عوامل مهم در حفظ امنیت فردی و ملی است.

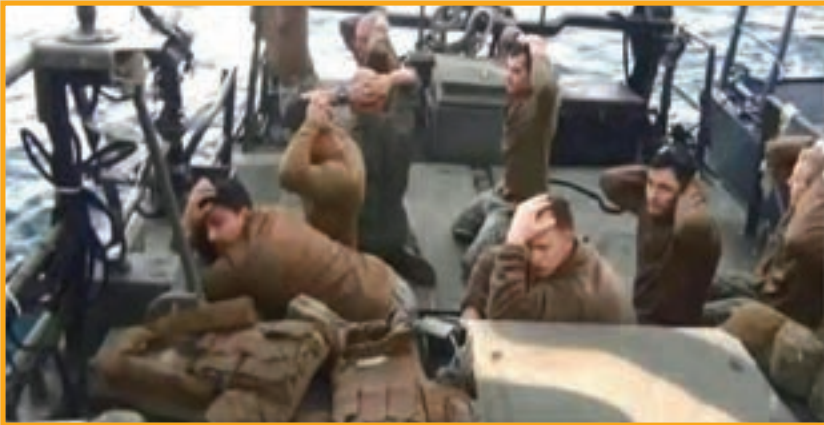
بیشتر بدانید (۲)

برخی از وظایف حفاظتی که بر عهده شماسست یا در آینده به شما سپرده خواهد شد :

ردیف	موضوع مأموریت	شرح مأموریت
۱	حفاظت گفتار	رازداری، سکوت، کم حرفی، تفکر قبل از سخن گفتن، کلی گویی، ساده زیستی و گمنامی
۲	حفاظت اسناد	جلوگیری از دسترسی غیرمجاز به اسناد، جلوگیری از افشا، جعل و انهدام اسناد، محافظت از اسناد مکتوب، فیلم، نوارهای صوتی، عکس‌ها، نقشه‌ها، لوح فشرده و حافظه‌های جانبی و سیار
۳	حفاظت سلاح، تجهیزات و مهمات	مقابله با تهدیدات طبیعی مهمات مثل رطوبت، نور، حرارت و...، مقابله با تهدیدات مصنوعی مثل سرقت سلاح، خراب کاری، انفجار، واگذاری سلاح به افراد غیرمجاز
۴	حفاظت فیزیکی	شناسایی و کنترل ورود و خروج اشخاص و وسائل به اماکن و تأسیسات به منظور جلوگیری از تعرض، سرقت و آتش سوزی و ...
۵	حفاظت مخابرات	حفظ امنیت انتقال پیام، جلوگیری از شنود، جاسوسی تلفنی، نقطه‌یابی به کمک تلفن همراه، اختلال و قطع ارتباط مخابراتی

درس دوم

اقتدار دماغی

«در نظام‌های مادی، اقتدار متکی به پایه‌های قدرت مادی است؛ به پول، به سلاح، به تبلیغات فریبکارانه، هرچا لازم باشد مزورانه و منافقانه. اما در الگوی اسلامی و معنوی این اقتدار در درجه اول متکی به عامل معنوی و ارزش معنوی و الهی است. متکی است به ایمان، متکی است به اعتماد به خدای متعال، متکی است به تلاش مخلصانه در راه آرمان‌های بلند و والا...»
حضرت آیت الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی ۱۳۸۹/۸/۱۹

اقتدار دفاعی

دفاع، جزئی از هویت یک ملت زنده است. حضرت آیت الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی

در هشت سال دفاع مقدس با توجه به تحریم همه‌جانبه از امکانات مناسب موشکی برخوردار نبودیم و هیچ کشوری به ما حتی یک موشک هم نمی‌فروخت. پس از تلاش‌های بسیار با رهنمودهای فرماندهی کل قوا و پشتیبانی فرماندهان نیروهای مسلح، شهید حسن طهرانی مقدم با کمک تعدادی از رزمندگان جوان با ایمان و خلاق در پاسخ به حمله‌های هوایی و موشکی دشمن اولین موشک را در اسفند ۱۳۶۳ به سرزمین دشمن پرتاب کردند تا از ایران اسلامی دفاع کنند. تلاش فرزندان هوشمند این مرز و بوم در این عرصه چنان ابهتی ایجاد کرده که موجب ترس دشمنان و بازدارندگی متجاوزان از هر گونه اقدام علیه تمامیت ارضی کشور ما شده است.

فعالیت (۱)

فیلم شماره (۲) را در گروه کلاسی خود تحلیل و بررسی کنید و سپس به سؤال زیر پاسخ دهید.

• به نظر شما برای افزایش توان و قدرت ایستادگی مؤثر و موفق در برابر تهاجم دشمن چه اقداماتی باید انجام دهیم؟

.....
.....
.....

اقتدار یعنی فرد یا حکومت از چنان مقبولیتی برخوردار باشد که نظر او در موضوع یا مسائلی که پیش می‌آید، حرف آخر باشد و دیگران از او اطاعت کنند. منابع اقتدار شامل قدرت نظامی، سیاسی، اقتصادی، علمی و فرهنگی است.

فعالیت (۲)

خداوند می‌فرماید:

«شما در مقام مبارزه با آن کافران، خود را مهیا کنید تا آن حد که بتوانید از آذوقه، تسلیحات، آلات جنگی و اسبان سواری برای تهدید و ترساندن دشمنان خدا و خودتان کاملاً فراهم سازید...» (آیه ۶۰، سوره انفال)

• با توجه به این آیه چرا قرآن بر اقتدار نظامی و تدارک امکانات و تجهیزات رزم تأکید دارد؟ در کلاس گفت‌وگو کنید.

فعالیت (۳)

دربارهٔ هریک از منابع اقتدار چند نمونه ذکر کنید.

نمونه‌ها	نوع اقتدار	ردیف
ساخت سامانه‌های موشکی و فضایی	نظامی	۱
مردم سالاری دینی	سیاسی	۲
تولید محصولات کشاورزی	اقتصادی	۳
سلول‌های بنیادین	علمی و فناوری	۴
فرهنگ عاشورایی	فرهنگی	۵

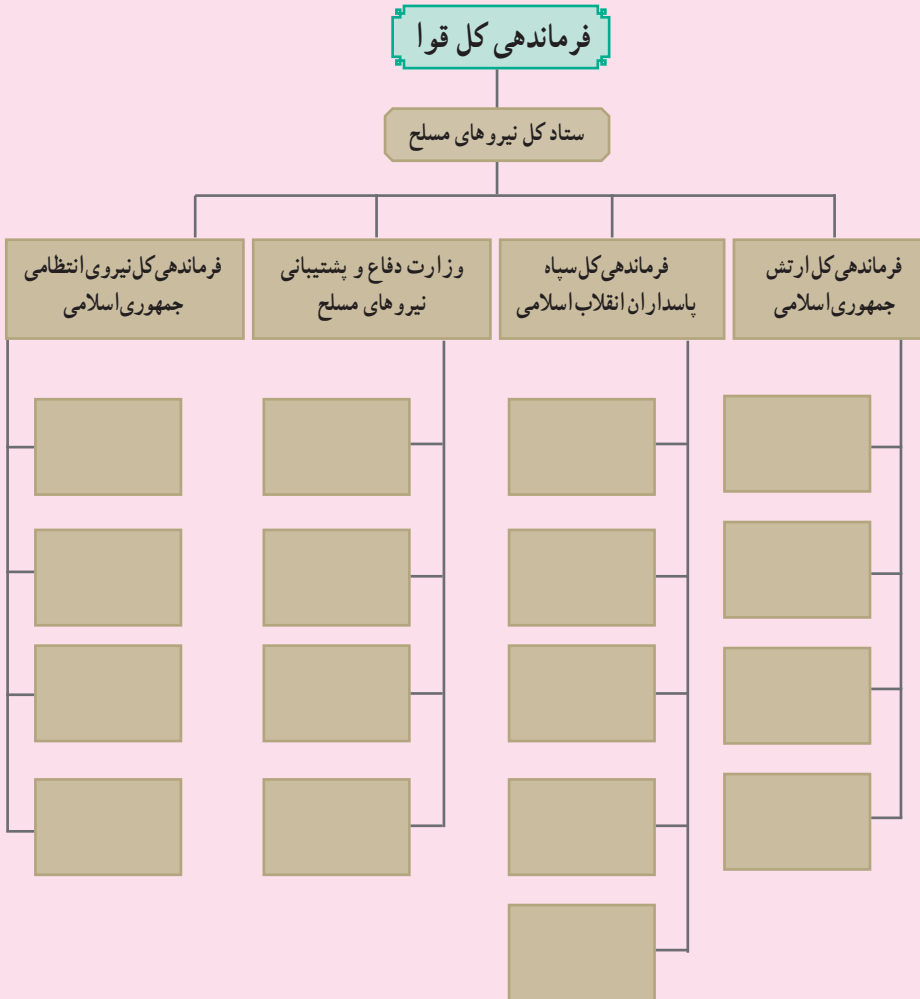
فرماندهی کل قوا

طبق ماده ۴ اصل ۱۱۰ قانون اساسی یکی از وظایف و اختیارات رهبر جمهوری اسلامی ایران، فرماندهی کل نیروهای مسلح است. هشت سال حضور پر شور مردم ایران در صحنه‌های دفاع مقدس نشان دهنده این واقعیت است که رهبری جمهوری اسلامی ایران دارای مقبولیت عامه مردم است و در واقع فرماندهی معظم کل قوا فقط، فرمانده نیروهای مسلح نظامی و انتظامی نیست بلکه همه اقشار مردم را در برمی گیرد و این مظهر اقتدار کشور ایران است.

فعالیت (۴)

با مراجعه به منابع معتبر نمودار زیر را کامل کنید.

فعالیت (۵)

✽ تأکیدات فرماندهی کل قوا برای ارتقا و اقتدار دفاعی در نیروهای مسلح کشور را به صورت گروهی بررسی کنید و در قالب گزارش به کلاس ارائه نمایید.

اقتدار فرهنگی

فرهنگ هر جامعه هویت و موجودیت آن جامعه را تشکیل می دهد .
امام خمینی علیه السلام
فرهنگ یک جامعه اساس هویت آن جامعه است .
حضرت آیت الله خامنه ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی

با ارزش ترین نوع اقتدار، اقتدار در حوزه فرهنگ است؛ زیرا از یک طرف اقتدار فرهنگی زمینه اقتدار در سایر بخش ها را فراهم می کند و از طرف دیگر فرهنگی که بر ارزش های الهی استوار باشد؛ در مواجهه منطقی با سایر فرهنگ ها هیچ گاه احساس ناتوانی نمی کند.

فعالیت (۶)

این سؤال را بررسی و پاسخ آن را به کلاس ارائه کنید :
چرا آمریکا و هم‌پیمانان اروپایی‌اش با سرمایه‌گذاری هنگفت همواره تلاش می‌کنند هویت و فرهنگ خود را برتر جلوه دهند و به دیگر کشورها تحمیل نمایند؟

.....

.....

.....

.....

سرزمین پهناور ایران با بیش از ۵ تا ۷ هزار سال قدمت تاریخی، یکی از تمدن‌های فرهنگی بزرگ در جهان محسوب می‌شود. با ورود اسلام ناب محمدی ﷺ به ایران، هویت ایرانی به صورت بخشی از هویت اجتماعی جهان اسلام درآمد. پیروزی انقلاب اسلامی موجب ظهور هویت جدیدی برای مردم ایران شد؛ هویتی انقلابی که خواستار تشکیل نظامی مستقل بر اساس تعالیم اسلام بود. در حال حاضر هویت انقلابی ملت ایران به عنوان یک قطب فرهنگی نوین با تأثیر در فطرت تمامی انسان‌ها موجب بیداری اسلامی در جهان شده است.

۱- فرهنگ به مجموعه آداب، رسوم، سنت‌ها، دانش، ادب، معرفت، تعلیم و تربیت و آثار علمی و ادبی یک قوم یا ملت گفته می‌شود.

دستاوردهای دفاعی

هدف اصلی از تولید سلاح در جمهوری اسلامی ایران دفاع و مقابله با دشمنان زورگوست.
حضرت آیت الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی

سیاست‌های دفاعی ایران اسلامی بر محورهایی همچون خودکفایی، استقلال، تولید داخلی، بازدارندگی، تأمین امنیت منطقه و... استوار است. فناوری‌های پیشرفته دفاعی مادر حوزه‌های ساخت موشک، سلاح و مهمات، خودروهای زرهی، صنایع هوایی و فضایی، مخابرات و... چشمگیر است.

فعالیت (۷)

تولید تجهیزات دفاعی توسط متخصصان ایرانی چه تأثیری در تعاملات سیاسی مادر جهان دارد؟

.....

.....

.....

بیشتر بدانید (۱)

نمونه‌هایی از تولیدات داخلی که مظهر اقتدار دفاعی میهن عزیز ما هستند :

ناوشکن جماران

کشتی جنگی ساخت ایران که به موشک‌های ضد کشتی، سطح به هوا، اژدرانداز، توپ پدافندی، ابزار ناوبری الکترونیکی نوین و امکانات جنگ الکترونیک مجهز است.

هواپیمای قاهر

این هواپیمای جنگنده شکاری از فناوری‌های بسیار پیچیده و پیشرفته کاملاً بومی برخوردار است.

ماهورزه بر سیمرخ

سیمرخ، ماهواره‌بری است که برای قراردادن یک ماهواره ۱۵۰-۱۰۰ کیلوگرمی در مدار ۵۰۰ کیلومتری زمین به کار می‌رود.

درس سوم

انقلاب اسلامی و مسیح

«واقعاً امام علیه السلام انسان عجیبی بود. اصلاً پیدایش و وجود این انسان با آن ابعاد، هیچ قابل تحلیل نیست؛ جز اینکه بگویم تفضل الهی بود. خدای متعال برای اینکه چرخشی در تاریخ و در حرکت قافله عظیم بشری به وجود بیاید، دستی باید از غیب ظاهر می شد؛ این دست را ظاهر کرد.»
حضرت آیت الله خامنه ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی ۱۳۶۹/۳/۱

انقلاب اسلامی

انقلاب در لغت به معنای زیر و رو شدن است. فلاسفه انقلاب را این گونه معرفی می کنند که ذات و ماهیت یک شیء لزوماً عوض شده باشد. از نگاه جامعه‌شناسان انقلاب به معنای دگرگون شدن است و انقلاب اسلامی ایران پدیده‌ای نوظهور در قرن حاضر است که به رهبری امام خمینی علیه السلام تحولی شگرف در ایران، منطقه و جهان پدید آورد.

فعالیت (۱)

– مفهوم شعار استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی را در دیدگاه‌های حضرت امام خمینی علیه السلام بحث و بررسی کنید.

.....

.....

.....

.....

.....

گام اول انقلاب اسلامی: استقرار نظام جمهوری اسلامی

یاری و امداد الهی در دوران پیروزی انقلاب اسلامی و پس از استقرار نظام جمهوری اسلامی با بسیج ملت خداجوی ایران و رهبری قاطعانه و خردمندانه امام خمینی علیه السلام توأم شد:

ای کسانی که ایمان دارید، اگر (آیین) خدا را یاری کنید، شما را یاری می‌کند و گام‌هایتان را استوار می‌سازد.
سوره محمد، آیه ۷

همانا که خداوند در سرنوشت یک قوم تحول ایجاد نمی‌کند مگر آنکه خودشان آغازگر تحول و دگرگونی باشند.
سوره رعد، آیه ۱۱

موفقیت در دفاع مقدس، نجات مستضعفین جهان، بیداری اسلامی و... نعمتهایی معنوی است که مزد و پاداش الهی برای تلاش ملت ایران بود. اما باید مراقب باشیم تا قدر نعمت‌های الهی را بدانیم.

فعالیت (۲)

– با رعایت عدالت و منطق، دستاوردهای انقلاب اسلامی و روش حفظ آن را بررسی و در کلاس ارائه کنید.

گام دوم انقلاب اسلامی: استمرار و تحقق آرمان‌های انقلاب

انقلاب کبیر اسلامی ایران چهلمین سالگرد پیروزی خود را در ۲۲ بهمن ۱۳۹۷ پشت سر گذاشت. رهبر حکیم انقلاب اسلامی با صدور «بیانیه گام دوم انقلاب» و برای ادامه این راه روشن، به تبیین دستاوردهای شگرف چهار دهه گذشته پرداخته و توصیه‌هایی اساسی به منظور «جهاد بزرگ برای ساختن ایران اسلامی بزرگ» ارائه فرموده‌اند.

شما دانش‌آموزان و جوانان آینده، نقش اساسی در حفظ و تداوم ارزش‌ها و دستاوردهای انقلاب اسلامی در گام دوم آن دارید. در این برهه امید رهبری انقلاب به جوانان در موضوع سبک زندگی می‌باشد.

در اطلاع نگاشت صفحه بعد، بخشی از بیانات حضرت آیت الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی در بیانیه گام دوم انقلاب آورده شده است.

مرور سریع بخشی از بیانیه گام دوم انقلاب

ظرفیتهای مهم کشور برای گام دوم انقلاب

فرصتهای مهم برای گام دوم کشور			نیروی انسانی مستعد و کارآمد		
مشارکت مردمی و مسئولیت‌پذیری و انصاف اجتماعی و تقویت روحیه کارآفرینی و مسئولیت‌پذیری	بازار آزاد صنعتی و خدماتی	انرژی‌های تجدیدپذیر و توانمندسازی نیروی انسانی	۳۰ میلیون نفر جوان	۳۰ درصد نیروی انسانی	۲۰ درصد نیروی انسانی
مشارکت مردمی و مسئولیت‌پذیری	بازار آزاد علمی و فناوری	توانمندسازی نیروی انسانی	مدرسه و دانشگاه	مدرسه و دانشگاه	مدرسه و دانشگاه

توانمندی‌های مهم برای ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی (ارواحنا فداه)

توانمندی‌های مهم برای ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی (ارواحنا فداه)	توانمندی‌های مهم برای ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی (ارواحنا فداه)	توانمندی‌های مهم برای ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی (ارواحنا فداه)	توانمندی‌های مهم برای ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی (ارواحنا فداه)	توانمندی‌های مهم برای ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی (ارواحنا فداه)
--	--	--	--	--

توانمندی‌های مهم برای ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی (ارواحنا فداه)	توانمندی‌های مهم برای ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی (ارواحنا فداه)	توانمندی‌های مهم برای ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی (ارواحنا فداه)	توانمندی‌های مهم برای ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی (ارواحنا فداه)	توانمندی‌های مهم برای ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی (ارواحنا فداه)
--	--	--	--	--

توانمندی‌های مهم برای ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی (ارواحنا فداه)	توانمندی‌های مهم برای ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی (ارواحنا فداه)	توانمندی‌های مهم برای ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی (ارواحنا فداه)	توانمندی‌های مهم برای ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی (ارواحنا فداه)	توانمندی‌های مهم برای ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی (ارواحنا فداه)
--	--	--	--	--

وظیفه حکومت‌ها برای رشد اخلاق و معنویت

توانمندی‌های مهم برای ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی (ارواحنا فداه)	توانمندی‌های مهم برای ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی (ارواحنا فداه)	توانمندی‌های مهم برای ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی (ارواحنا فداه)	توانمندی‌های مهم برای ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی (ارواحنا فداه)	توانمندی‌های مهم برای ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی (ارواحنا فداه)
--	--	--	--	--

توانمندی‌های مهم برای ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی (ارواحنا فداه)	توانمندی‌های مهم برای ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی (ارواحنا فداه)	توانمندی‌های مهم برای ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی (ارواحنا فداه)	توانمندی‌های مهم برای ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی (ارواحنا فداه)	توانمندی‌های مهم برای ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی (ارواحنا فداه)
--	--	--	--	--

فعالیت (۳)

بر مبنای بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، چالش‌های کشور و راهکارهای برون‌رفت از این مشکلات را در گروه خود بحث و گفت‌وگو کنید.

بسیج

در فرهنگ‌نامه‌های فارسی معنا و مفهوم بسیج این گونه آمده است: عزم و اراده، آماده ساختن نیروی نظامی یک کشور برای جنگ، آماده سفر شدن، اسباب و سازمان. در آیات متعددی از قرآن کریم به ضرورت بسیج و آمادگی مسلمانان برای مبارزه با دشمنان اشاره شده است که در زیر به برخی از آنها اشاره شده است:

یا ایها الذین آمنوا خذوا حِذْرَكُمْ فأنفروا ثباتاً أو انفروا جميعاً
سوره نساء، آیه ۷۱
ای کسانی که ایمان آورده‌اید سلاح جنگ بگیرید و آنگاه دسته دسته یا همه به یکبار متفق برای جهاد بیرون روید.

وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ
و شما ای (مؤمنان) در مقام مبارزه با آن (کافران) خود را مهیا کنید و تا آن حد که بتوانید از آذوقه و تسلیحات و آلات جنگی و اسبان سواری برای تهدید دشمنان خدا و دشمنان خودتان فراهم سازید.

در تفسیر این آیه شریفه در کتاب خلاصه تفاسیر قرآن مجید آمده است:
مؤمنان هر چیزی را که به کار جنگ و دفاع می‌آید باید فراهم سازند و نباید منتظر حمله باشند؛ چون همواره امکان برخورد منافع وجود دارد، به همین علت وقوع جنگ برای مؤمنان گریزناپذیر است. آنها باید همیشه در آمادگی رزمی باشند و هرچه می‌توانند از اسلحه، مردان جنگی با تجربه، تشکیلات مناسب نظامی، قدرت سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و روانی را مهیا سازند.

معیارها و شاخص‌های یک بسیجی نمونه

حاج حسین در پایگاه بسیج محله ما انسانی منحصر به فرد بود. مبارزه در دوران پیروزی انقلاب اسلامی از این بسیجی جانباز دفاع مقدس، بزرگ مردی سرد و گرم چشیده ساخته بود. حاج حسین از مال دنیا یک خانه و یک اتومبیل معمولی داشت؛ اما اعتبار و شأن او در جامعه، محل و نزد بزرگان بسیار بالا بود.

بعضی از شب‌ها پس از مراسم دعای کمیل که در منازل شهدا برگزار می‌شد، او را دوره می‌کردیم تا برای ما از خاطراتش بگوید. یکی از این شب‌ها در راه بازگشت به پایگاه بسیج مسجد محله، موضوع انتخاب بسیجی نمونه پایگاه‌ها مطرح شد، همهٔ بچه‌ها بدون تردید گفتند: حاج حسین

یعنی بسیجی نمونه. سعید فرمانده پایگاه گفت: بهتر است به پایگاه که رسیدیم، این بحث را ادامه دهیم. در جلسهٔ پایگاه، حاج حسین از همهٔ بچه‌ها تشکر کرد و گفت: «من به اندازه کافی شرمندۀ محبت‌های شما هستم. بهتر است جوان‌ترها را انتخاب و تشویق کنید.» سپس فرمانده پایگاه رو به حاج حسین کرد و گفت: «حاج آقا! شما الگوی بچه‌ها هستید و رأی به جناب عالی دلیل و منطق دارد.» ایشان از حاضران خواستند هر کدام یکی از خصوصیات اخلاقی و رفتاری حاج حسین را بیان کنند.

فیلم شماره ۲ درس ۳ را ببینید.

اغلب بچه‌های بسیج محله به نکات جالب و ارزشمندی اشاره کردند که ای کاش در شرایط فعلی همهٔ ما به آنها توجه کنیم:

احمد: ایمان به خدا؛ او هیچ‌گاه خدا را فراموش نمی‌کند. در طول روز با وضو و در اغلب موارد ذکر می‌گوید.

بهنام: قرائت قرآن و دعا؛ حاج حسین علاقهٔ قلبی به قرآن دارد و از هر فرصتی برای قرائت قرآن، دعاها، زیارت عاشورا، دعای فرج و سایر ذکرها استفاده می‌کند.

محمدرضا: ایثار و از خود گذشتگی؛ حاج حسین با وجود آثار جراحت و ترکش‌های خمپاره در بدنش مانند یک جوان سالم فعالیت و جنب‌وجوش دارد. او می‌گوید: باید در این دنیا سختی بکشیم تا در آخرت خجالت‌زده نشویم.

مجید : خوش اخلاقی؛ او خیلی مهربان است و لبخند از لبانش محو نمی شود. به کودکان و بزرگان توجه خاص دارد و اعضای خانواده اش بیش از حد دوستش دارند.

داوود : انقلابی و ولایی؛ حاج حسین عاشق امام خمینی علیه السلام، و رهبر عزیز است. او همواره می گوید : اشتباه و کوتاهی برخی از افراد را به پای رهبر و نظام نگذاریم. باید قدر جمهوری اسلامی را بدانیم. حاجی مردی شجاع و ظلم ستیز است و در برابر ظالمان سکوت نمی کند.

محمد مهدی : عشق به شهدا؛ علاقه اش به شهدا عجیب است. او مشتری پروپا قرص گلزار شهدا و مراسم بزرگداشت شهیدان است. همیشه از خاطرات آنان برای ما می گوید و چشمانش پر از اشک می شود. او هنوز آرزوی شهادت دارد.

وحید : قناعت و ساده زیستی؛ حاج حسین فردی آراسته، تمیز و در عین حال ساده است. وی در زندگی شخصی و اجتماعی اهل تجمل نیست و بخش هایی از درآمدش را انفاق می کند. مشکلات را لازمه زندگی می داند و همه را به صبر و خودسازی دعوت می کند.

سامان : نیکوکاری؛ بین مردم صلح و آشتی برقرار می کند و به خانواده های محروم رسیدگی می کند. هرچند در امور خیرخواهانه پیش قدم است؛ اما از کسی توقع جبران ندارد.

..... بچه های بسیج محل در گفت و گوهای آن شب به موارد دیگری از برازندگی ها و خصوصیات شخصیتی حاج حسین پرداختند که برای شما خالی از لطف نیست :
در برخی از روزهای هفته روزه می گیرد؛ نمازش را معمولاً اول وقت می خواند، میان حرف دیگران حرف نمی زند؛ به سفرهای زیارتی و اردوی راهیان نور علاقه دارد؛ به خاطر جانبازی اش از نظام طلبکار نیست، بیش از مدرک تحصیلی اش سواد و شعور دارد و ...

بسیج مردمی منحصر به ایران نیست. در کشورهای مختلف جهان «بسیج مردمی» با اسم و ویژگی های متفاوت نقش بسزایی در آزادی و آبادانی آن کشورها دارد.

فعالیت (۴)

با انتخاب گروه ۳ نفری و با هماهنگی دبیر محترم دربارهٔ بسیج یکی از کشورها تحقیق و بررسی کنید و نتایج را در قالب پرده‌نگار، مقاله، نماهنگ یا روزنامهٔ دیواری ارائه دهید:

- ۱- بسیج ملی در سوئیس
- ۲- ارتش آزادی‌بخش چین
- ۳- بسیج در لبنان و فلسطین (ترجیحاً حزب الله لبنان و حماس فلسطین)
- ۴- بسیج در عراق (در مبارزه با گروهک‌های تکفیری)
- ۵- بسیج در سوریه (در مبارزه با گروهک‌های تکفیری)
- ۶- بسیج در یکی از کشورهای آمریکای لاتین (نیکاراگوئه، شیلی، اکوادور، کوبا، مکزیک، ونزوئلا، بولیوی)
- ۷- بسیج مردمی در یمن

تاریخچه تشکیل بسیج در ایران

نقطه آغاز روند شکل‌گیری بسیج در ایران پس از فرمایش‌های حضرت امام خمینی علیه السلام در چهاردهم آذرماه ۱۳۵۸ بود. پس از این فرمان اقدامات اولیه برای آموزش‌های عمومی مورد نیاز مردم آغاز شد و آحاد مردم نیز برای شرکت در بسیج عمومی اعلام آمادگی کردند. به دنبال فرمان حضرت امام علیه السلام و تأکید ایشان، شورای انقلاب اسلامی در تاریخ ۱۳۵۹/۴/۱۹ تشکیل سازمان بسیج ملی را تصویب کرد تا این سازمان ضمن آموزش و سازماندهی همه افراد داوطلب، آنان را برای مقابله با هرگونه تهدید و تجاوز داخلی و خارجی آماده نماید. در دی ماه ۱۳۵۹ با تصویب مجلس شورای

اسلامی سازمان بسیج ملی به واحد «بسیج مستضعفین» تغییر نام داد و در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ادغام شد و فرماندهی آن به سپاه واگذار شد. واحد بسیج مستضعفین تا سال ۱۳۶۹ به کار خود ادامه داد تا اینکه در این سال «نیروی مقاومت بسیج» جایگزین واحد بسیج شد و با ستادی مستقل به عنوان

یکی از نیروهای پنجگانه سپاه مسئولیت انجام کلیه امور مربوط به بسیج را به عهده گرفت. در سال ۸۷ براساس مصوبه فرماندهی معظم کل قوا به «سازمان بسیج مستضعفین» تغییر نام یافته و با تشکیل سازمان‌های قشری و تخصصی وارد دهه چهارم فعالیت خود شد که هم‌اکنون نیز به کار خود ادامه می‌دهد.

بیشتر بدانید (۱)

امام خمینی علیه السلام:

- ارتش بیست میلیونی (بسیج) فرمول دفاع همه جانبه از انقلاب اسلامی است.
- بسیج مدرسه عشق و مکتب شاهدان و شهیدان گمنامی است که پیروانش بر گلدسته‌های رفیع آن اذان شهادت و رشادت سر داده‌اند.
- حضرت آیت الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی:
- بسیج یک پدیده انقلابی است که ملت و مسئولان باید آن را جدی گرفته و قدر بدانند و انقلاب با فراگیر شدن بسیج بیمه خواهد شد.
- بسیج یعنی حضور بهترین، بانشاط‌ترین و باایمان‌ترین نیروی عظیم ملت در میدان‌هایی که برای منافع ملی برای اهداف والا، کشورشان به آنها نیاز دارد.
- بسیج عبارت است از مجموعه‌ای که در آن پاک‌ترین انسان‌ها، فداکارترین و آماده‌به‌کارترین جوانان کشور در راه اهداف متعالی این ملت و برای به کمال و به خوشبختی رساندن این مردم جمع شده‌اند.

مأموریت‌های سازمان بسیج مستضعفین

۴ مأموریت اصلی بسیج در شکل زیر آورده شده است.

جذب، آموزش و سازماندهی اعضای بسیج

حفظ، انسجام و ارتقای روحیه بسیجیان

دفاع محلی و مقاومت مردمی

همکاری با سازمان‌های آموزشی، سازندگی و بهداشتی کشور

هدف از تشکیل سازمان بسیج

هدف از تشکیل بسیج عبارت است از:

ایجاد توانایی‌های لازم در کلیه افراد معتقد به قانون اساسی و اهداف انقلاب اسلامی به منظور دفاع از کشور، نظام جمهوری اسلامی و نیز کمک به مردم به هنگام بروز بلا یا و حوادث غیر مترقبه با هماهنگی مراجع ذی ربط.

سازمان بسیج دانش آموزی

بسیج دانش آموزی یک تشکل امین و متدین است.

حضرت آیت الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی، ۱۳۹۵/۲/۱

به منظور بسط و گسترش فرهنگ بسیجی در میان دانش‌آموزان و تقویت این تشکل با مصوبه سال ۱۳۷۵ مجلس شورای اسلامی، بسیج دانش‌آموزی با واحدهای امیدان (دوره ابتدایی)، پویندگان (دوره اول متوسطه) و پیشگامان (دوره دوم متوسطه) تشکیل گردید.

بیشتر بدانید (۲)

برخی از طرح‌های سازمان بسیج دانش‌آموزی

کنگره ملی همفکری بسیج دانش‌آموزی 	راهیان نور دانش‌آموزی
طرح تربیتی شهید بهنام محمدی 	طرح یاوران ولایت
اردوهای جهادی 	اردوهای مهارت‌آموزی درس آمادگی دفاعی (امداد و نجات، اطفای حریق، سلاح‌شناسی، جنگ نرم، میدان تیر)

فعالیت (۵)

با مشورت مسئول بسیج دانش‌آموزی مدرسه و سایر افراد مطلع مهم‌ترین وظایف سازمانی بسیج دانش‌آموزی را بنویسید.

درس چهارم

علوم و معارف دفاع مقدس

«...انسان در دوران دفاع مقدس، گاهی آن قدر داوطلبان جوان را می‌دید که چشم انسان از کثرت جمعیت، سیاهی می‌رفت و از شور و شوقی که اینها داشتند برای اینکه به خطوط مقدم دفاعی بروند و از استقلال کشور در مقابل تهاجم نظامی [دشمن] دفاع کنند...»

حضرت آیت الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی، ۱۳۸۶/۰۲/۱۹

فیلم شماره ۱ درس ۴ را ببینید.

اگر دشمن به شما حمله کند و آمادگی نداشته باشید، چه می‌کنید؟

در بخشی از فیلم سینمایی آژانس شیشه‌ای، بازیگر نقش «حاج کاظم» با اشاره به حمله گول و دفاع جانانه جوانان به نکاتی جالب اشاره می‌کند. پس از مشاهده این بخش از فیلم به سؤالات زیر پاسخ دهید.

فیلم شماره ۲ درس ۴ (قلبی برای شهر) را ببینید.

فعالیت (۱)

۱- منظور از جشن و شادی چه بود؟

.....

۲- گول با چه اهدافی به کشور ما حمله کرد؟ جوانان و نوجوانان چگونه دست و پای او را قطع کردند؟

.....
.....
.....

۳- پیرمرد چه کسی بود و توصیه‌های او در مورد دانش‌آموزان رزمنده آن زمان چه بوده است؟

.....
.....
.....

۴- با چند جوان و نوجوان آن زمان مصاحبه کرده و نتیجه را در کلاس ارائه کنید.

دفاع همه جانبه

با حمله غافلگیرانه رژیم بعثی عراق، جوانان و نوجوانان این مرز و بوم از جمله دانش‌آموزان شجاع به همراه بزرگ‌ترها با دل‌کنندن از لذت‌ها و جاذبه‌های مادی دنیا وارد کارزار و آزمایشی بزرگ شدند و با حضور در جبهه‌ها غیرت اسلامی و ایرانی خود را به نمایش گذاشتند. شهرهای کشورمان از حملات هوایی و موشکی دشمن در امان نبود و گاه و بی‌گاه صدای آژیر خطر در اغلب شهرها به گوش می‌رسید؛ اما مردم و جوانان داوطلب همگام با نیروهای مسلح و جهادسازندگی با روحیه بسیجی، انگیزه الهی، تلاش و ایستادگی، توانستند بخش وسیعی از پیشروی نیروهای دشمن را مهار کنند.

فیلم شماره ۳ و ۴ درس ۴ را ببینید.

با هر عملیات موفق رزمندگان اسلام، طنین آهنگ حماسی پیروزی در صدا و سیما، چهره شهرها را دگرگون می‌کرد و مردم منتظر خبرهای موفقیت رزمندگان اسلام می‌شدند. (نوای پیروزی و آزادسازی خونین شهر را در عملیات بزرگ الی بیت المقدس بشنوید.)

فیلم شماره ۵ و ۶ درس ۴ را ببینید.

فعالیت (۲)

۱- دربارهٔ چگونگی جذب، آموزش و اعزام نیروهای بسیجی در دوران دفاع مقدس تحقیق کنید و نتیجه را در کلاس گزارش دهید.

۲- سبک زندگی، تحمل خطرات و سختی‌های زمان جنگ را توصیف کنید و به بحث بگذارید.

۳- کشورهای محرک و حامی حکومت بعثی صدام را نام ببرید و اهداف آنها را بررسی کنید.

۴- نقش سازمان‌های بین‌المللی به‌ویژه شورای امنیت سازمان ملل در برخورد با جنگ تحمیلی را به صورت گروهی مطالعه کنید. نتیجه را به کلاس ارائه دهید.

فعالیت (۳)

با مراجعه به منابع معتبر جدول زیر را کامل کنید.

شرح مختصر	مراحل دفاع مقدس	ردیف
.....	هجوم سراسری دشمن	۱
.....	مقاومت و تنبیت متجاوز	۲
.....	بیرون راندن دشمن	۳
.....	تعقیب و تنبیه متجاوز	۴
.....	پایان جنگ و پذیرش قطعهنامه	۵

بهره‌گیری از تجربه‌های دوران دفاع مقدس

دوران پرافتخار دفاع مقدس با فراز و نشیب‌های فراوانی همراه بوده که باید عبرت‌ها و آموزه‌های آن در تداوم انقلاب اسلامی برای نسل امروز و فردا به یادگار بماند. توکل به خدا، خودباوری، اعتماد به نیروهای داخلی، ایستادگی در برابر دشمن با دست خالی و تحریم شدید اقتصادی از جمله تجربه‌های آموزنده دفاع مقدس است.

فعالیت (۴)

با مراجعه به اسناد، مدارک، سایت‌ها و وبلاگ‌ها و نیز مصاحبه با رزمندگان دوران دفاع مقدس سایر آموزه‌ها و عبرت‌های آن دوران را فهرست کنید و به بحث بگذارید.

دفاع، همچنان باقی است

«... اسلام خواهی مردم در کل جهان از جنگ هشت‌ساله ماست...»

امام خمینی علیه السلام - اسفند ۱۳۶۷

یکی از دستاوردهای دوران دفاع مقدس ایجاد الگوی خودباوری و اعتماد به نفس برای کشورهای اسلامی و مردم آزاده جهان بود که موجب بیداری و قیام آنان علیه حکومت‌های فاسد و دست‌نشانده شده است.

صهیونیسم و استکبار جهانی با شیوه‌های سخت و نرم در برابر حرکت‌های مردمی مقابله می‌کند. استفاده ابزاری از دین با تعاریف جدیدی از اسلام و مذهب و ایجاد گروه‌های تکفیری از جمله این فتنه‌هاست.

یکی از این گروه‌ها که توسط برخی از کشورهای استعماری به خصوص آمریکا و عربستان تشکیل گردید، گروه تروریستی و تکفیری داعش بود. این گروه با کشتار وسیع مردم و نابودی شهرها و روستاها و حمله به اماکن مقدس، جنایات بی‌شماری را انجام دادند که با فداکاری رزمندگان از کشورهای ایران، عراق، افغانستان، پاکستان، سوریه و لبنان، توطئه آنان نقش بر آب شد و در این راه شهدای گران‌قدری به نام «شهدای مدافع حرم» تقدیم اسلام شد.

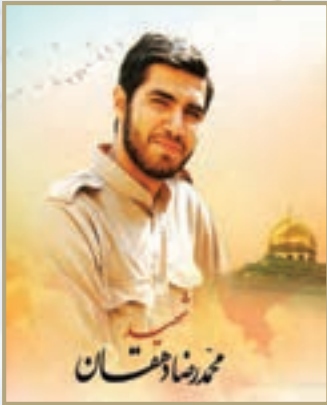
شهادت مراجع

شهید حاج حسین همدانی
مستشار ارشد سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

شهید حمید سیاهکالی مرادی
عضو سپاه صاحب‌الامر استان قزوین

شهید محمدرضا دهقان
دانشجو و طلبه بسیجی

شهید مجتبی ذوالفقار نسب
فرمانده تکاوران ارتش جمهوری اسلامی تیم ۴۵ شوشتر

شهید علیرضا توسلی (ابوحامد)
از تیپ فاطمیون افغانستان

شهید مصطفی بدرالدین
از حزب الله لبنان

فعالیت (۵)

فعالیت‌های مدافعان حرم در عراق و سوریه را بررسی کنید و ارتباط عملکرد آنان با دوران دفاع مقدس را در گروه به بحث بگذارید.

فرهنگ ایثار و شهادت

صِبْغَةَ اللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً وَنَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ

این رنگ خداست و رنگ چه کسی از رنگ خدا بهتر است؟ ما پرستندگان او هستیم.

سوره بقره، آیه ۱۳۸

تندیس شهید محمد حسین فاطمی

«... کاری کنید که شهدا، رنگ ثابت

زندگی مردم بشوند...»

حضرت آیت الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی

اگر مجموعه فعالیت‌های روزانه ما شامل دیدن، خوردن، خوابیدن، تصمیم‌گیری، مشورت، خندیدن، گریه، راه رفتن، مطالعه، فکر، نوشتن و... باشد و همه این فعالیت‌ها با رنگ شهدا گره بخورد، چه اتفاقی می‌افتد؟

تعلق نداشتن به لذت‌های مادی دنیا، غیرت، سلحشوری و گام نهادن در مسیر رضای خداوند، جلوه‌هایی زیبا از فرهنگ ایثار و شهادت است.

شهدا و رزمندگان دوران دفاع مقدس با قدرت ایمان و یاری خداوند به پیروزی رسیدند و به کسانی که راهشان را ادامه دهند، یاری می‌رسانند. شهید دوست خداست و دوستی با او دوستی با خداست.

درس پنجم

خانه‌های ماندگار

کشور ما به مدت هشت سال درگیر جنگ تحمیلی و ناخواسته ای با حکومت بعثی صدام در عراق بوده است. از این جنگ طولانی مدت، آثار متعددی در قالب مناطق جنگی و یادمان‌ها به جای مانده است که علاوه بر جاذبه گردشگری یکی از مهم‌ترین میراث‌های ملی و معنوی کشور محسوب می‌شود. این جاذبه‌ها سالانه گردشگران زیادی را با اهداف و دیدگاه‌های مختلف به طرف خود جذب می‌کنند. یکی از گروه‌های زائر مناطق جنگی، دانش‌آموزان هستند. بازدید داوطلبانه دانش‌آموزان از مناطق جنگی با هماهنگی سازمان بسیج مستضعفین و وزارت آموزش و پرورش در قالب کاروان‌های راهیان نور انجام می‌گیرد.

حماسه‌سازان نوجوان

دانش‌آموزان به عنوان نسل جوان و پویای جامعه در پیروزی انقلاب اسلامی و سال‌های دفاع مقدس نقشی مهم و سازنده داشتند که شهادت بیش از ۳۶ هزار دانش‌آموز در دوران دفاع مقدس و خاطره فراموش‌نشده شهیدانی همچون محمدحسین فهمیده، بهنام محمدی، مرحمت بالا‌زاده، حسینعلی عالی و احمدرضا عباسی گواه این ادعا است.

شهید مرحمت بالا‌زاده: مرحمت بالا‌زاده در هفدهم خردادماه ۱۳۴۹ در شهرستان گرمی مغان دیده به جهان گشود. او می‌خواهد به جبهه اعزام شود ولی به خاطر سن و سالش با اعزام او مخالفت می‌کردند. او به هر دری می‌زند تا اینکه فرجی پیدا شود. اما واقعاً هم سن و سالش و هم جثه او در قد و قواره جنگ نبود. مرحمت تکلیف خود را شناخته بود و براساس آن تکلیف باید به جبهه می‌رفت، لذا برای رسیدن به هدف، تصمیم بزرگی می‌گیرد و خود را به تنهایی و با مشقت هر چه تمام‌تر به پایتخت می‌رساند و به ملاقات رئیس‌جمهور می‌رود.

رئیس‌جمهور وقت حضرت آیت‌الله خامنه‌ای (مدظله‌العالی) را ملاقات می‌کند. در آن ملاقات به حضور حضرت قاسم علیه السلام در واقعه عاشورا و ۱۳ ساله بودن آن بزرگوار اشاره می‌کند و می‌گوید «اگر من ۱۲ ساله اجازه حضور در جبهه ندارم، پس از شما خواهش می‌کنم که دستور بدهید بعد از این روضه حضرت قاسم علیه السلام خوانده نشود.» حرف‌های مرحمت، رئیس‌جمهور وقت را تحت تأثیر قرار داد و ایشان دست خطی با این مضمون می‌نویسد که «مرحمت عزیز می‌تواند بدون محدودیت به منطقه اعزام شود» یعنی مجوزی بسیار معتبر که نوجوانی با این قد و قواره ولی شجاع و نترس از رئیس‌جمهور می‌گیرد، جای هیچ حرفی و حدیثی را باقی نمی‌گذارد.

مرحمت با آن جثه کوچک، قیافه معصومانه و دوست‌داشتنی، به فرمانده روحیه بچه‌ها تبدیل شده بود. نقل داستان و رشادت‌ها و شجاعت‌های او در میدان نبرد، موجب تقویت روحیه رزمندگان بود. از جمله مسائل جالب درباره زندگی شهید بالا‌زاده این است که هرزمانی این شهید بزرگوار برای مرخصی به پشت جبهه می‌آمده به درخواست امام جمعه شهر، قبل از خطبه‌های نماز جمعه برای مردم سخنرانی و آنها را برای رفتن به جبهه تشویق می‌کرد. مرحمت بالا‌زاده حدود سه سال در جبهه‌ها، حضور مؤثر و ارزشمندی داشت تا اینکه در روز ۲۱ اسفند ۱۳۶۳ در عملیات «بدر» در جزیره مجنون شهید شد؛ در عملیاتی که شهید «مهدی باکری» هم در آن به آسمان پرگشود.

شهید مرحمت بالا‌زاده

درود بر شما ای ملت ایران! ای مشعل‌داران امام حسین!
تا آخرین قطره خونتان از این انقلاب و از رهبر این انقلاب خوب
محافظت کنید تا که این انقلاب اسلامی را به نحو احسن به منجی
عالم بشریت تحویل بدهید.

شهید حسینعلی عالی: حسینعلی عالی که در سال ۱۳۴۶ در روستای جهانگیر در منطقه سیستان چشم به جهان گشود. در سن ۱۴ سالگی به جبهه‌های حق علیه باطل رفت و در عملیات‌های والفجر ۸، کربلای یک و کربلای ۵ شرکت کرد. قابلیت‌های وی و دقت عمل عالی فرماندهان را واداشت تا مسئولیت واحد اطلاعات عملیات لشکر ۴۱ ثارالله را به او بسپارند. با آغاز عملیات کربلای ۵، وی مسئولیت فرماندهی اطلاعات لشکر ۴۱ ثارالله را بر عهده گرفت. در شب عملیات کربلای ۵ در حالی که وقت تنگ بود و نیروهای رزمنده باید از میادین مین می‌گذشتند، حسینعلی آخرین نماز را با عشق شهادت قامت بست و پس از سلام به آسمانیان بر روی سیم‌های خاردار خوابید تا معبر نیروهای اسلام باز شود که در همین حال تیری به پهلوئی سردار ۱۹ ساله لشکر ۴۱ ثارالله اصابت کرد و از همین رو سردار قاسم سلیمانی از وی در این عملیات به عنوان نوجوان شجاع زابلی یاد کرد که با قامتش راه را برای پیروزی رزمندگان باز کرد.

شهید حسینعلی عالی

خداوندا! اگر ره گم کرده‌ام راهنما می‌جویم. اگر در این دنیا نتوانسته‌ام دوست و آشنا و هم‌قلب پیدا کنم تو را می‌جویم، زیرا می‌دانم که تمامی این دوستی‌های دنیا فقط و فقط چند صبحی بیشتر نیست و آنچه باقی می‌ماند دوستی با توست.

شهید احمد رضا عباسی: شهید احمد رضا عباسی از لحظه تولدش در یکم شهریور ۱۳۴۴ هجری شمسی در شهر آستانه از توابع شهرستان شازند در استان مرکزی تا لحظه شهادتش در هفتم فروردین ۱۳۶۲ در جبهه جنگ، هفده بهار را تجربه کرد و گل‌های هجدهمین بهار زندگیش، ناشکفته، بر بستر خاک پیر شدند. وی در تاریخ ۱۳۶۱/۱۲/۲۰ به همراه تیپ قمر بنی‌هاشم گردان یا زهرا به نزدیکی پاسگاه زید عراق در مرز مشترک دو کشور ایران و عراق در ۳۰ کیلومتری شمال خرمشهر اعزام می‌گردد و نهایتاً در روز ۱۳۶۲/۱/۷ در آغاز سال نو و سرآغاز فصل بهار و شکوفایی لاله‌ها و گل‌ها به عنوان «شهیدی بر گونه بهار»، راست قامت و جاودانه تاریخ در خوش غلتید.

شهید احمد رضا عباسی

تو برادرم و خواهرم، تویی که باید انقلاب را با خون من و پیمی که از خون من می‌رسانی پاسداری کنی. بدانید وظیفه شما خیلی سنگین است، چون اگر پیام نرسانید هم وظیفه خودتان را انجام نداده‌اید هم خون شهید را پیمال کرده‌اید. نکند خدای ناکرده بعد از اینکه شهیدان خونشان را دادند شما پیامشان را نرسانده و مرده متحرک باشید. شما بدانید شهید همیشه زنده است و بر شما پیام رسانانش نظارت دارد و اگر پیامش را نرسانید روحش در عذاب است.

فعالیت (۱)

در دوران دفاع مقدس، رژیم بعثی حاکم بر عراق که از ادامه جنگ با دلاوران ایرانی به ستوه آمده بود، جنگ شهرها و حمله موشکی به منازل مسکونی و غیرنظامیان را آغاز کرد. در این میان علاوه بر منازل مردم بی دفاع و بیمارستان‌ها، به چندین مدرسه در بعضی شهرها (از جمله بهبهان و دزفول) موشک اصابت کرده و تعدادی از دانش‌آموزان در حال درس خواندن به شهادت رسیدند. جست‌وجو کنید و مشخصات این حوادث مانند تعداد شهدا، زمان وقوع حمله موشکی، نام مدرسه و شهر مورد نظر و... را به کلاس ارائه دهید.

فیلم شماره ۲ و ۳ درس ۵ را ببینید.

سبک زندگی در دفاع مقدس

سبک زندگی رزم‌آوران دوران دفاع مقدس براساس الگوهای اسلامی و روش زندگی پیامبر ﷺ و امامان علیهم‌السلام بوده است. اصولی مثل توکل به خدا، ساده‌زیستی، فروتنی، سبقت گرفتن در کار خیر، دوری از خودنمایی، اطاعت از فرماندهی و... در زندگی آنان جاری بود.

بیشتر بدانید (۱)

مجموعه کتاب‌های فرهنگ جبهه به شکل دائرةالمعارف در ۶۰ عنوان منتشر شده است. منبع اصلی در گردآوری اطلاعات، عموماً رزمندگان حاضر در دفاع مقدس بوده‌اند. همچنین به چهار عنوان گزیده فرهنگ جبهه شامل «گزیده نوشتاری فرهنگ جبهه» دربرگیرنده منظومه‌ها، مکاتبات، یادداشت‌های روزانه، یادگارنوشته‌ها و تابلونوشته‌های رزمندگان و «گزیده رفتاری فرهنگ جبهه» دربرگیرنده بازی‌ها و سرگرمی‌ها، اوقات فراغت،

شوخی‌طبعی‌ها، خلاقیت‌ها، رؤیاهای صادقانه، امدادهای غیبی و آداب و رسوم رزمندگان، «گزیده گفتاری فرهنگ جبهه» دربرگیرنده گزیده‌عناوین شعارها و رجزها، نیایش‌ها، نام‌ها و نشانی‌ها (اعلام)، اصطلاحات، مقالات و مشاهدات رزمندگان و «گزیده تعلیقات فرهنگ جبهه» دربرگیرنده سوانح، جبهه فرهنگ و فرهنگ جبهه، جبهه‌ای نو در فرهنگ‌شناسی ایران می‌توان اشاره کرد.

فعالیت (۲)

مجموعه کتاب‌های گزیده فرهنگ جبهه را در کتابخانه‌ها ببینید یا به صورت الکترونیکی از فضای مجازی دریافت کنید. مطلب برگزیده خود را در کلاس بخوانید.

فیلم شماره ۴ درس ۵ (راهیان نور) را ببینید.

راهیان نور

زیارت مناطق عملیاتی دفاع مقدس، توسط خانواده‌معظم ایثارگران به منظور تجدید پیمان با دلاوران عرصه نبرد در دوران دفاع مقدس آغاز شد. در ماه‌های پس از پایان جنگ، ابتدا گروه‌هایی از رزمندگان و سپس سایر اقشار مردم آغازگر این سفرها بودند. در ادامه پس از حضور مقام معظم رهبری در اردوهای راهیان نور، با هم‌افزایی نیروهای بسیجی، جهادگر و نیروهای مسلح، اردوهای راهیان نور گسترش یافت.

اردوهای راهیان نور، علاوه بر آثار و برکات متعدد باعث می‌شود افراد بیندیشند که چرا و چگونه شهدا، جانبازان و رزمندگان برای حفظ اسلام، مملکت و نظام اسلامی دفاع کردند؟ آنان از ما چه توقع و انتظاری دارند؟ ما چه وظایفی در قبال ایثار آنان داریم؟

سرزمین‌های نور، قدمگاه شیرمردانی است که هشت سال در مقابل تهاجم وحشیانه متجاوزان ایستادند تا شکوه و عزت یک ملت در برابر جهانیان حفظ شود.

فعالیت (۳)

نتایج تحقیق دربارهٔ اردوهای راهیان نور، نشان می‌دهد که در بیشتر موارد مربوط به جنبه‌های غیرمادی این سفرها مانند آشنایی کلی با عملیات‌های دفاع مقدس، نقش رهبری امام خمینی رهبر و مفهوم شهادت موفق عمل شده و دانش‌آموزان این موارد را خوب ارزیابی کرده‌اند. اگر شما تا کنون در قالب اردوهای راهیان نور یا همراه خانواده به مناطق عملیاتی دفاع مقدس سفر کرده‌اید، نظر خود را در موارد زیر بنویسید:

ردیف	موضوعات ارزیابی	خوب	متوسط	نیاز به تلاش بیشتر
۱	مناطق مورد بازدید			
۲	مدت اردو			
۳	مسائل رفاهی			
۴	جلسات توجیهی			
۵	جنبه‌های تفریحی			
۶	آشنایی کلی با عملیات‌های دفاع مقدس			
۷	بیان نقش رهبری امام خمینی <small>رهبر</small>			
۸	بیان مفاهیم ایثار و شهادت			
۹	سایر نظرات:			
			
			
			

نتایج فعالیت فوق‌پس از جمع‌بندی در کلاس، برای بهره‌برداری در اردوهای بعدی به مسئولان مربوطه ارائه خواهد شد.

فیلم شماره ۵ درس ۵ (آشنایی با یادمان‌های دفاع مقدس) را ببینید.

فعالیت (۴)

دربارۀ یادمان‌ها و اماکن مهم قابل بازدید راهیان نور تحقیق و جدول زیر را کامل کنید.

معرفی مختصر مهم‌ترین یادمان‌ها و اماکن قابل بازدید	منطقه عمومی راهیان نور	ردیف
.....	منطقه جنوب (استان خوزستان)	۱
.....		
.....		
.....	منطقه غرب (استان‌های کرمانشاه و ایلام)	۲
.....		
.....		
.....	منطقه شمال غرب (استان‌های کردستان و آذربایجان غربی)	۳
.....		
.....		
.....	منطقه خلیج فارس (استان‌های بوشهر و هرمزگان)	۴
.....		
.....		

آداب سفر راهیان نور

- اجازة از والدین، صدقه‌دادن و دعای سفر، نماز اول وقت، اخلاق نیکو و رعایت بهداشت
- رعایت حقوق همسفران و همکاری با دوستان و مدیران کاروان
- مطالعه تاریخچه دفاع مقدس و مناطق مورد بازدید؛ همچنین دقت در حماسه‌ها، آثار و وصیت‌نامه‌های شهدا
- حضور با وضو در مقبره شهدا و قرائت زیارت‌نامه‌ها
- خاطره‌نگاری، تصویربرداری و ثبت دل‌نوشته‌ها

بیشتر بدانید (۲)

برخی از دل نوشته‌های ناب و زیبای دانش‌آموزان شرکت‌کننده در اردوهای راهیان نور:

ف. ایزدی:

سلام بر ابراهیم!

خیلی خوشحالم که من رو به کانالت دعوت کردی - وقتی که آرت خواستم، باورم نمی‌شد که من رو بیاری، ولی حالا که آوردی، قول می‌دم که همیشه به فکرت باشم.

قول بده که دوستانم رو که توی اتوبوس با تو دوست شدن، تنها نداری، مثل من!

خدا حافظ! امیدوارم که بازم پیام کانال کمیل. حسّت کردم ولی ندیدمت؛ چون خودم ناپاکم

و به قول معروف:

چشم ناپاک کجا؟ دیدن آن پاک کجا؟

م. حسن پور:

در این اردو دوست شدن با شهدا را که قبل از آن فکر می‌کردم دست‌نیافتنی است، به

دست آوردم.

از همه مناطق استفاده کردم و واقعاً به نظر من خوب بود. واقعاً نمی‌توان گفت کدام بهتر

است، ولی من معراج شهدا را بیشتر دوست داشتم و فکه نیز برایم بسیار خاطره‌انگیز بود.

ز. قربانی:

این نکته را که شهدا واقعاً برای ما مهم هستند و اهمیت دارند، خوب خوب متوجه شدم.

از حسینیّه تخریب خیلی خوشم اومد. واقعاً تأثیر خوبی بر ما گذاشت.

بسیار سفر خوبی بود و می‌دانم که بهترین سفر و آخرین سفری بود که این قدر خوب بود.

• مجموعه مستند تلویزیونی «از لاک جیغ تا خدا» که از شبکه دو سیما پخش شده است، نیز

گفته‌های جالبی از دانش‌آموزان در اردوهای راهیان نور را به نمایش گذاشته است. این برنامه از

وبگاه شبکه دو سیما قابل دریافت است.

درس هشتم

درس آزاد

برخی از اهداف ارائه درس آزاد

- کسب و ارتقای مهارت در تولید محتوای آموزشی
- تولید محتوای آموزشی متناسب با ویژگی و نیازهای محل زندگی
- مشارکت فعال دانش آموزان در تکمیل و غنی سازی منابع یادگیری
- استفاده از رسانه های آموزشی در فرایند یاددهی - یادگیری
- تقویت انگیزه و احساس تعلق بیشتر به محتوای آمادگی دفاعی

امنیت در محله، روستا یا شهر من

اگر دشمن یا خرابکاران به محله، روستا یا شهر شما هجوم آورند یا در آنجا نفوذ کنند؛
نقاط ضعف دفاعی محله، روستا یا شهر خود را فهرست کنید :

مثال : عدم اطلاع مردم

.....
.....
.....
.....
.....
.....

نقاط قوت دفاعی محله، روستا یا شهر خود را فهرست کنید :

مثال : وجود پایگاه بسیج فعال در محل

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

اقدامات خودتان را در این موقعیت بنویسید. شما چه اقدامی می‌کنید؟
مثال: همکاری و پیوستن به گروه‌های مقاومت محلی

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

دیگران (اعضای خانواده، جوانان محل، مردم، بچه‌ها، اعضای بسیج و...) چه
اقداماتی می‌توانند انجام دهند؟
مثال: هماهنگی با فرمانده مقاومت محلی

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

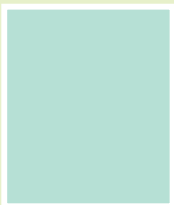
.....

.....

معرفی اسوه‌های بومی از ایثارگران دوران دفاع مقدس

به صورت کار فردی یا گروهی یکی از شهدای محل زندگی خود (ترجیحاً شهید دانش‌آموز) را معرفی کنید. (در صورت امکان فیلم، پرده نگار یا مصاحبه‌هایی درباره شهید تهیه کنید.)

مشخصات فردی شهید (به همراه تصویر):

.....
.....
.....
.....

خصوصیات اخلاقی شهید:

.....
.....
.....
.....

قسمتی از وصیت‌نامه شهید:

.....
.....
.....
.....

نظر شما درباره شهید:

.....
.....
.....
.....

گزارشی از اقدامات و عملکرد بسیج مدرسه یا محله خود تهیه کنید. در کدام برنامه مشارکت داشته‌اید؟

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

معرفی بسیج مدرسه یا محله :

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

مهم‌ترین اقدامات و برنامه‌های انجام شده و زمان اجرای برنامه :

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

مهم‌ترین برنامه‌های آینده بسیج مدرسه یا محله :

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

فصل دوم

مهر و مستزاد
جبارت علی دفاع

درس هفتم

شناخت فرهنگ در برابر جنگ نرم

جنگ نرم :

- یعنی «جنگ به وسیله ابزارهای فرهنگی و پیشرفته امروزی»؛
- یعنی «جنگ به وسیله نفوذ، دروغ و شایعه پراکنی»؛
- یعنی «تهاجم به مرزهای ایمانی، عقیدتی و فرهنگی».

حضرت آیت الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی ۱۳۸۸/۰۹/۰۴

جنگ نرم

با پیروزی انقلاب اسلامی، دشمنی ابرقدرت‌ها با ما آغاز شد و توطئه‌های مختلفی در قالب جنگ سخت و نرم مانند: درگیری قومی، ترور، کودتای نظامی، تهاجم نظامی (جنگ تحمیلی) و شبیخون فرهنگی را طراحی و اجرا کردند.

پس از ناکامی دشمنان در جنگ سخت، آنان جنگ نرم را با شدت و گستردگی بیشتری ادامه می‌دهند. جنگ نرم؛ مجموعه اقداماتی است که با استفاده از روش‌های مختلف و ابزارهای رسانه‌ای برای تغییر در اعتقادات، اندیشه‌ها، ارزش‌ها و رفتارهای مردم انجام می‌شود تا آنها به اراده‌ خویش، عملی را انجام دهند که مطلوب نظام استکباری است.

فعالیت (۱)

پس از تماشای فیلم، درباره جنگ نرم در گروه بحث و گفت‌وگو کنید سپس جدول زیر را کامل کنید:

.....	مفهوم جنگ نرم
.....	انواع و روش‌های جنگ نرم
.....	اولویت‌های جنگ نرم

اهداف جنگ نرم

حضرت آیت الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی: «جنگ نرم فقط مخصوص ایران نیست، اما در موضوع ایران، هدف اصلی از این جنگ نرم فکر شده و حساب شده، استحاله^۱ جمهوری اسلامی ایران و تغییر باطن و سیرت با حفظ صورت و ظاهر آن است». ۱۳۹۴/۰۷/۲۰

مهم‌ترین اهداف جنگ نرم

- ۱- تغییر هویت اجتماعی - فرهنگی جامعه
- ۲- ترویج حس یأس و ناامیدی از آینده کشور
- ۳- کاهش نفوذ و قدرت جمهوری اسلامی در منطقه و جهان
- ۴- براندازی یا تغییر رفتار جمهوری اسلامی ایران

۱- تغییر حالت و اهداف نظام مقدس جمهوری اسلامی

فعالیت (۲)

در آمریکا مراکز و بنیادهای متعددی وجود دارد که همواره در حال بررسی وضعیت کشورها به ویژه کشور ایران هستند. به نظر شما صرف این هزینه‌های هنگفت با چه اهدافی انجام می‌شود؟

۱- نفوذ فردی و جریانی

..... ۲-

..... ۳-

..... ۴-

..... ۵-

گروه‌های هدف در جنگ نرم

در جنگ نرم، تمامی سطوح جامعه از مسئولان تا عموم مردم هدف محسوب می‌شوند و جوانان و نوجوانان مهم‌ترین گروه هدف‌اند. دشمن با ایجاد شک و تردید در بین جوانان سعی دارد آنان را نسبت به اصول و ارزش‌های دینی، ملی و انقلابی دچار تردید و گمراهی کند.

فیلم شماره ۲ درس ۷ را ببینید.

رایج‌ترین ابزارهای جنگ نرم

۱- شبکه‌های ماهواره‌ای: دشمنان با سرمایه‌گذاری در راه‌اندازی صدها شبکه ماهواره‌ای، فرهنگ غربی را به درون خانواده‌های استفاده‌کننده از این شبکه‌ها وارد می‌کنند تا ارزش‌ها و هنجارهای ایرانی-اسلامی را کم‌رنگ و به تدریج ارزش‌های غربی را جایگزین آنها کنند.

۲- شبکه‌های اجتماعی: با پیشرفت فناوری‌های ارتباطی که جدیدترین آنها شبکه‌های اجتماعی

مجازی‌اند، در شبانه‌روز میلیون‌ها ساعت از وقت افراد را به خود اختصاص می‌دهد. گردانندگان اصلی این شبکه‌ها در خارج از کشورند و اهداف خاصی از جمله جاسوسی، ترویج فساد و بی‌بندوباری و جمع‌آوری اطلاعات اجتماعی کشور را برای برنامه‌ریزی‌های خود دنبال می‌کنند. البته شبکه‌های اجتماعی یکی از راه‌های انتشار ارزش‌های دینی، ملی و انقلابی نیز به‌شمار می‌روند.

۳- موسیقی : یکی از مقولات فرهنگی که در جریان نبرد نرم مورد استفاده وسیع تبلیغ رسانه‌ای دشمن قرار گرفته، موسیقی است. امروزه دشمنان با تولید و انتشار انواع موسیقی باورها و ارزش‌های جوانان کشور را نشانه می‌گیرند. ابزاری که پیامدهای آن پوچ‌گرایی، افسردگی، ناامیدی و نهایتاً تغییر نظام فکری جوانان است.

۴- بازی‌های رایانه‌ای : طراحی بازی‌های هدفمند رایانه‌ای برای کودکان و نوجوانان یکی از سیاست‌های مهم در جنگ نرم است. جذابیت و هیجان کاذب، باعث وابستگی افراد به این بازی‌ها می‌شود و به تدریج نگرش‌ها و اعتقادات مخاطبان تحت تأثیر افکار و اهداف طراحان بازی قرار می‌گیرد. بی‌توجهی، غفلت، بیماری‌های جسمی و ناهنجاری‌های روانی از جمله پرخاشگری و... مهم‌ترین ارمغان شوم این بازی‌هاست. البته پرداختن محدود و متعادل به بازی‌های تأیید شده تولید ملی می‌تواند بخشی از اوقات فراغت کودکان و نوجوانان را به خود اختصاص دهد.

فعالیت (۳)

با مشورت اعضای خانواده و دبیران خود آثار منفی شبکه‌های ماهواره‌ای، شبکه‌های اجتماعی و بازی‌های رایانه‌ای وارداتی را در کلاس تحلیل کنید و نتیجه آن را در زیر یادداشت کنید.

.....

.....

.....

.....

.....

دفاع نرم

هر جنگ و حمله‌ای دفاعی دارد. دفاع در برابر جنگ نرم دشمنان، نیازمند هوشمندی، بصیرت و شناخت اهداف دشمن می‌باشد. بنابراین هر چه سطح آگاهی ما نسبت به روش‌های دشمن عمیق‌تر باشد، جنگ نرم دشمن برای عموم مردم تأثیر کمتری خواهد داشت.

درس هشتم

پایانده غیر قابل

«کشور امروز درگیر جنگ اقتصادی، امنیتی و بالاتر از همه جنگ فرهنگی است، این را اگر کسی نداند خواب خواهد ماند. منتها حالا بعضی ها نمی خواهند این را بفهمند، چون اگر چنانچه باور کنند، تکلیف به گردنشان می گذارد. بعضی ها هم کشش آن را ندارند. اما واقعیت قضیه این است، کسی که اهل مبارزه است، بیدار است.»

حضرت آیت الله خامنه ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی ۱۳۹۴/۲/۲۴

قبل از آغاز درس، فیلم شماره ۱ درس ۸ (پدافند غیر عامل) را ببینید.

پدافند غیر عامل

اقدامات غیر مسلحانه که موجب افزایش بازدارندگی^۱، کاهش آسیب پذیری، تداوم فعالیت های ضروری و ارتقای پایداری ملی در برابر تهدیدها می شود.

یک رؤیا

..... نیمه شب سرد پاییزی است. خواب می بینم دشمن به بسیاری از شهرها و روستاها حمله هوایی و میکروبی کرده است. عدم آمادگی مردم و غافلگیری مردم بحران هایی ایجاد کرده و مشکلات زیادی را به بار آورده است. آب رسانی، روشنایی، وسایل کمک های اولیه و دارو از جمله این کمبودها و مشکلات است. اعضای خانواده ام به شدت آسیب دیده یا مفقود شده اند. در اوج نگرانی و سردرگمی از خواب پریدم و عرق سرد بر پیشانی ام نشسته بود. صدها بار خدای یکتا را شکر کردم و خوشحال شدم که خواب دیده ام و ...

نکته: اگر فرد مذکور خواب ندیده بود و در عالم بیداری چنین وقایعی اتفاق می افتاد، چه باید می کرد؟

برخی از مأموریت های پدافند غیر عامل

- ۱- کاهش آسیب پذیری و افزایش ایمنی زیرساخت های ملی و مراکز حیاتی
- ۲- اداره امور مردم و تداوم خدمات در شرایط جنگ و تهدید دشمن
- ۳- حفظ و پایدارسازی زیرساخت های کشور
- ۴- برآورد تهدیدات و آسیب پذیری زیر ساخت های کشور

۱- بازدارندگی: اقداماتی که برای پیشگیری از نفوذ و تجاوز دشمن صورت می گیرد.

فعالیت (۱)

- وظایف و مأموریت‌های سازمان پدافند غیرعامل را در کلاس به بحث بگذارید.
- دربارهٔ زیرساخت‌های کشور با سایر دانش‌آموزان در کلاس گفت‌وگو کنید.

بیشتر بدانید (۱)

سازمان پدافند غیرعامل مأموریت‌های خود را در ۸ محور پیگیری می‌کند که هر مأموریت را به یک واحد سازمانی واگذار کرده که به آنها «قرارگاه» گفته می‌شود و بخش عملیاتی یا اجرایی مأموریت‌ها را برعهده‌دارند.

برخی از اولویت‌های پدافند غیرعامل پدافند سایبری :

به دنیای مجازی یا هر آنچه که مربوط به شبکه‌های رایانه و اینترنت است، فضای سایبر می‌گویند. هرگونه عمل خصمانه علیه سیستم‌های رایانه‌ای را با هدف کاهش کارایی یا ناتوان‌سازی آنها جنگ سایبری می‌گویند. نفوذ به شبکه رایانه‌ای را «هک» و افراد نفوذکننده را «هکر» می‌گویند.

فعالیت (۲)

اطلاعات و اخبار مربوط به «هک» و «هکرها» را در کلاس به بحث بگذارید.

فعالان میدان نبرد سایبر

۱- افراد مستقل: مردم عادی به ویژه جوانان و متخصصان رشته‌های رایانه که به صورت فردی یا گروهی اغلب با انگیزه‌های کسب هیجان، قدرت و یا مبارزه طلبی فعالیت می‌کنند.

۲- شرکت‌ها و بنگاه‌های کسب و کار: این گروه بیشتر با نگرش مادی و به منظور کسب منفعت اقتصادی در فضای رقابتی موجود، دست به حملات سایبری می‌زند.

۳- گروه‌های خلافکار: به صورت سازمان یافته به دنبال اختلال در نظم عمومی و ناکارآمد جلوه دادن قابلیت‌های فناورانه و کسب سود از طریق حمله به حساب‌های بانکی، رمز عبور و ... هستند.

۴- بخش دولتی و نظامی: ادارات پلیس، گروه‌های ویژه ضد تروریستی، آژانس‌های اطلاعاتی و امنیتی از فعال‌ترین بازیگران جنگ سایبری اند.

بیشتر بدانید (۲)

چند حمله سایبری :

- ۱- در سال ۲۰۱۰ میلادی آمریکایی‌ها با ویروس مشهور به «استاکس‌نت» به تأسیسات اتمی جمهوری اسلامی ایران حمله کردند.
- ۲- در سال ۲۰۱۲ میلادی هند اطلاعات کمیسیون دو جانبه چین و آمریکا را هک کرد.
- ۳- در سال ۲۰۱۶ دولت عربستان سعودی به شبکه‌های چند شرکت ایرانی حمله کرد.

فیلم شماره ۳ درس ۸ (پدافند اقتصادی) را ببینید.

پدافند اقتصادی

سه عامل اساسی اقتدار ملی : اقتصاد قوی و مقاوم، علم پیشرفته و روزافزون و حفظ روحیه انقلابی گرای در همه به خصوص جوان‌ها، اینهاست که می‌تواند کشور را حفظ کند؛ آن وقت دشمن مأیوس خواهد شد.

حضرت آیت الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی ۱۳۹۴/۶/۱۸

پدافند اقتصادی یعنی در وضعیت حمله همه‌جانبه اقتصادی دشمن با آغاز سیاست‌ها و رفتارهای مناسب، تهدید را تبدیل به فرصت کنیم و باعث رشد جهشی اقتصاد کشور شویم.

تحریم اقتصادی : دشمنان انقلاب اسلامی با ایجاد محدودیت‌های شدید اقتصادی برای ملت ما درصدد تسلیم کردن نظام در برابر خواسته‌های نامشروع و زورگویانه خود هستند.

اقتصاد مقاومتی: رهبر معظم انقلاب راهکار اساسی مقابله با جنگ اقتصادی را «اقتصاد مقاومتی» می‌دانند.

اقتصاد مقاومتی درون‌زا و برون‌زا است. من هیچ‌وقت نگفتم دور کشور حصار بکشیم؛ اما این درون‌زایی را فراموش نکنیم. اگر اقتصاد ملی از درون نجوشد و فوران نکند، به جایی نخواهد رسید. بله، تعامل با دنیا در زمینه‌های اقتصادی خیلی خوب است؛ اما تعامل هوشمندانه و تعاملی که معنایش درون‌زایی اقتصاد باشد.

حضرت آیت الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی، ۱۳۹۴/۱۱/۲۸

فعالیت (۳)

۱- تحریم اقتصادی و آثار آن را بر زندگی مردم در کلاس بررسی و موارد آن را فهرست کنید.

.....
.....
.....

۲- برخی از راهکارهای اساسی مقابله با تحریم اقتصادی کدام‌اند؟

.....
.....
.....

۳- با گفت‌وگوی گروهی معایب اقتصاد متکی به خام‌فروشی نفت را بررسی کنید.

.....
.....
.....

پدافند زیستی

هر رویداد و حادثه طبیعی یا غیرطبیعی با استفاده از عوامل زیستی^۱ و فراورده‌های آنها^۲ که باعث آسیب‌زدن به سرمایه‌های انسانی و منابع ملی^۳ می‌گردد، تهدید زیستی محسوب می‌شود.

بیشتر بدانید (۳)

رصد و پایش، آشکارسازی، هشداردهی، تشخیص، تصمیم و عملیات، کنترل، حفاظت و پیشگیری، امداد و نجات، درمان، بازیابی و بازتوانی منابع، محدودسازی و رفع آلودگی از جمله اقدامات پدافند زیستی محسوب می‌شوند.

فعالیت (۴)

۱- درباره پدیده بیوتروریسم (تروریسم زیستی) مطالعه و تحقیق کنید و نتایج را در کلاس درس ارائه دهید.

۲- پدافند پرتوی و شیمیایی چیست؟ به صورت گروهی تحقیق و نتایج را به دبیر محترم تحویل دهید.

۱- عوامل زیستی: باکتری‌ها، ویروس‌ها، قارچ‌ها و میکروب‌ها

۲- فراورده‌های زیستی: توکسین‌ها، ژن‌ها، پروتئین‌ها، هورمون‌ها و موارد مشابه

۳- منابع ملی: دام، نباتات، محیط‌زیست، منابع طبیعی، آب آشامیدنی، مواد، تجهیزات و ابنیه

۳- دربارهٔ مجموعهٔ تلویزیونی «شیوع» که در اسفند ۱۳۹۴ از شبکه یک سیما جمهوری اسلامی پخش شد، گفت و گو کنید!

در شرایط حساس کنونی که دشمنان استقلال و آزادی میهن اسلامی، چشم طمع بر مال، جان و آبروی ما دوخته‌اند، لازم است با عزم و همبستگی ملی، از انقلاب اسلامی و دستاوردهای آن مراقبت کنیم.

فعالیت (۵)

در منطقه و محل زندگی شما مهم‌ترین اولویت‌ها در پدافند غیرعامل کدام یک از موارد زیر است؟ اولویت اول تا هشتم را مشخص کنید:

- حوزهٔ عمرانی و ساخت و ساز
- حوزهٔ صنایع
- حوزهٔ دارو، آب و غذا
- حوزهٔ مخابرات و تلفن همراه
- حوزهٔ انرژی
- حوزهٔ دفاع (مرزها، مناطق حساس و...)
- فضای مجازی
- حوزهٔ حمل و نقل
- سایر.....

بیشتر بدانید (۴)

«پدافند غیرعامل در آینه تاریخ»

۱- ساخت اسب تروا توسط اودیسیوس در ۲۱۲ سال قبل از میلاد حضرت مسیح ﷺ

۲- خداوند به حضرت داوود ﷺ ساخت زره را تعلیم می‌فرماید تا از آسیب‌های جنگ در امان باشند
... و ما به او ساخت زره را تعلیم نمودیم تا شما را از آسیب جنگ در امان بدارد. پس آیا از شکر گزارانید؟

سوره انبیاء / ۸۰

۳- ایران با توجه به موقعیت ویژه خود در طول تاریخ مورد طمع دشمنان بوده است و به‌منظور در امان ماندن از خطر، مردم به ساخت دژ، قلعه، برج و بارو، رباط، ارگ، کهن‌دژ، دربند، خندق و دروازه روی آورده‌اند که از گونه‌های مختلف معماری سنتی ایرانی است.

۴- حادثهٔ لیلۃ المبیت در شب هجرت پیامبر ﷺ (خوابیدن حضرت علی رضی الله عنه در بستر پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم) و غافلگیر شدن مهاجمان، حفر خندق به پیشنهاد سلمان فارسی در جنگ احزاب، شعله‌ور ساختن مشعل در اطراف مکه برای ایجاد رعب و وحشت در دشمن به هنگام فتح مکه (سال هشتم هجری)، ایجاد موانع و دام‌های آهنین در مسیر حرکت دشمن (محاصرهٔ طائف) و سرگردان و گمراه ساختن دشمن از جمله اقدامات پدافند غیرعامل در صدر اسلام است.

درس نهم

من یک نظامی‌ام

«... این اقتدار فقط با آموزش نظامی به تنهایی حاصل نمی‌شود؛ آموزش نظامی، به علاوه تقویت عزم و ایمان. دل باید نیرومند باشد، تا جسم نیرومند و سلاح نیرومند را بتواند به کار بگیرد.»

جوان‌های عزیز! خودتان را قوی کنید و عزم راسخ را در درون خودتان پرورش دهید...»
حضرت آیت الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی، ۱۳۸۴/۹/۳۰

فنون دفاع و رزم

دانش آموز عزیز! مهارت‌های دفاع و رزم برای مقابلهٔ هوشمندانه با تهدیدات دشمن، لازمه زندگی است. ما زمانی به آمادگی رزمی خود اطمینان حاصل می‌کنیم که با آموزش‌های عملی، توانایی رزم انفرادی را کسب کرده باشیم.

رزم انفرادی، مجموعه روش‌ها و مهارت‌های محفوظ ماندن از خطر آسیب دشمن است که در میدان رزم به کار می‌رود.

برخی از این مهارت‌ها عبارت‌اند از: شناسایی عوارض زمین، حرکات در رزم، اختفا و استتار، جهت‌یابی، کار با قطب‌نما و موقعیت‌یاب، تخمین مسافت، اصول نگهداری، ایست و بازرسی، آشنایی با اسلحه انفرادی و....

بیشتر بدانید (۱)

امام علی علیه السلام در جنگ جمل برخی از فنون رزمی را به فرزندش محمد حنفیه متذکر می‌شود:

– اگر کوه‌ها متزلزل شوند، تو تکان مخور! (اشاره به استقامت و پایداری که بدون آن پیروزی غیرممکن است).

– قدم‌هایت را در زمین می‌خکوب کن! (اشاره به اینکه فکر عقب‌نشینی و فرار از میدان نباش و در برابر دشمن ثابت قدم باش!)

– سَرت (جمجمه‌ات) را به خدا بسپار! (اشاره به آمادگی برای ایثار، جان‌بازی و شهادت و توکل به خدا که مایه شجاعت و شهامت است)

– دندان‌هایت را به هم بفشار! (اشاره به از بین رفتن لرزش بدن، استواری و استقامت در برابر ضربات دشمن)

– توکل به خداوند و توجه به اینکه پیروزی از سوی خدا است.

– چشم به آخرین صفوف دشمن بدوز و دیده از نیروها و بارقه‌های شمشیر آنان ببوش و خیره مباش.

خطبه ۱۱ – نهج البلاغه

جهت یابی

(با گرامیداشت یاد دیده بان‌های شهید و جانباز دوران دفاع مقدس)

یک رزمنده باید موقعیت خود را نسبت به دشمن، نیروهای خودی و عوارض دیگر زمین بداند تا در زمان پیشروی و برگشت (روز و شب) در مسیر صحیح حرکت کند. همچنین جهت یابی در زندگی روزمره ما به منظور یافتن قبله، یافتن مسیر حرکت در پیاده روی و کوهنوردی، پیدا کردن مسیر درست در کویر، جنگل و بوته زارها و ... حائز اهمیت است.

جهت‌های اصلی و فرعی

۱- جهت‌های اصلی^۱: جهت‌های چهارگانه شمال، جنوب، مشرق (خاور)، مغرب (باختر)^۲، جهت‌های اصلی محسوب می‌شوند که با یافتن یکی از آنها، سایر جهت‌ها را به راحتی می‌توان مشخص کرد؛ بدین ترتیب که هرگاه به سوی شمال ایستاده باشیم، پشت سر ما، جنوب، سمت راست مشرق و سمت چپ ما مغرب خواهد بود.

۲- جهت‌های فرعی^۳: به جهت‌هایی گفته می‌شود که در بین چهار جهت اصلی واقع شده‌اند. در تصویر روبه‌رو جهات اصلی و فرعی نمایش داده شده‌اند.

۱- Cardinal Points

۲- East (مشرق) West (مغرب) South (جنوب) North (شمال)

۳- Subcardinal Points

اصولاً جهت‌یابی به وسیله قطب‌نما^۱ یا به وسیله گیرنده‌های دستی موقعیت‌یاب^۲ (GPS) به راحتی و با دقت بسیار زیاد، انجام می‌شود. یادگیری سایر روش‌های جهت‌یابی در نبود این ابزارها برای رزم‌آور بسیار اهمیت دارد.

بیشتر بدانید (۲)

GPS چیست و چگونه کار می‌کند؟

GPS مخفف سه کلمه Geographic Positioning Systems به معنای سامانه تعیین موقعیت جغرافیایی است. این سامانه از مجموعه ماهواره‌های موقعیت‌یاب جغرافیایی تشکیل شده که موقعیت پدیده‌های مختلف را بر روی کره زمین شناسایی و به کاربران مخابره می‌کند. کاربران با در اختیار داشتن گیرنده‌های قوی آنتن‌دار یا گیرنده‌های دستی موسوم به GPS در هر نقطه‌ای از کره زمین، حتی در حال حرکت می‌توانند موقعیت دقیق خود را دریافت کنند. گیرنده‌ها پس از برقراری ارتباط با ماهواره‌ها در فضا، مشخص می‌کنند که اکنون گیرنده در چه طول و عرض جغرافیایی و در چه ارتفاعی از سطح دریا قرار دارد یا در چه سمتی و با چه سرعتی در حال حرکت است. این سامانه برای ردیابی یا راهبری کشتی‌ها، هواپیماها، خودروها و... کمک مؤثری می‌کند.

انواع دستگاه‌های سامانه تعیین موقعیت جغرافیایی GPS

اجزای سامانه تعیین موقعیت جغرافیایی

۱- Compass

۲- امروزه برخی گوشی‌های تلفن همراه مجهز به سامانه تعیین موقعیت جغرافیایی (جی پی اس) می‌باشند که علاوه بر ارتفاع نقاط، مختصات جغرافیایی و جهت‌های جغرافیایی را نیز نمایش می‌دهند.

جهت‌یابی در روز

۱- جهت‌یابی به کمک خورشید :

خورشید هر روز صبح تقریباً از سمت مشرق طلوع و آخر روز از سمت مغرب غروب می‌کند و چون ایران در نیمکره شمالی زمین واقع شده است، اغلب هنگام ظهر، خورشید در نیمه جنوبی آسمان است و سمت جنوب را نشان می‌دهد. در روزهای اول فروردین و اول مهرماه هر سال، خورشید دقیقاً از جهت شرق طلوع و از جهت غرب هم غروب می‌کند و در ایام دیگر سال به‌ویژه اول تابستان و زمستان این روش خیلی دقیق نیست.^۱

۲- جهت‌یابی به کمک سایه شاخص :

شاخص، چوب، میله یا هر شیء نسبتاً صاف و به‌طول تقریبی یک متر است که به‌صورت عمودی در زمینی مسطح نصب می‌شود. در این روش، پس از نصب شاخص، انتهای سایه آن را روی زمین با یک سنگ علامت‌گذاری می‌کنیم. پس از حدود پانزده تا بیست دقیقه محل جدید سایه شاخص را دوباره علامت‌گذاری می‌کنیم. حال اگر این دو نقطه را به‌یکدیگر وصل کنیم و طوری بایستیم که پای چپ روی نقطه اول و پای راست روی نقطه دوم باشد، روبه‌روی ما شمال و پشت سرمان نیز جنوب خواهد بود.

الف) انتهای سایه شاخص را علامت‌گذاری کنید.

ب) بعد از مدتی محل سایه جدید را علامت‌گذاری و دو نقطه را به‌یکدیگر وصل کنید.

ج) طوری بایستید که نقطه اول زیر پای چپ و نقطه دوم زیر پای راست شما باشد. حال روبه‌روی شما شمال است.

روش جهت‌یابی به کمک سایه شاخص

۱- جهت کسب اطلاعات بیشتر از دبیر جغرافیای خود کمک بگیرید.

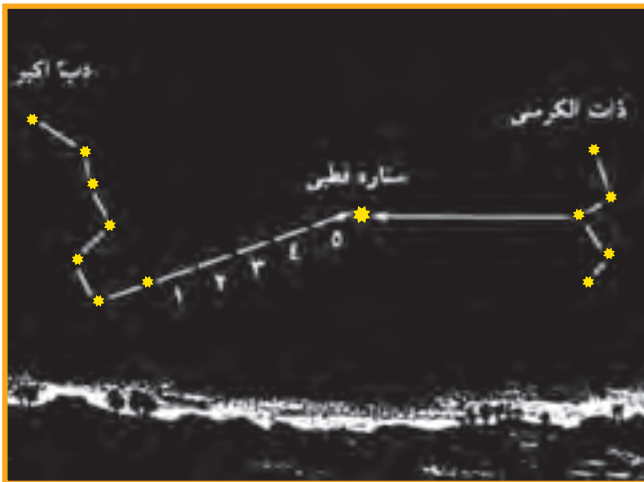
فعالیت (۱)

با همراهی و نظارت مربی آموزش عملی درس در حیاط آموزشگاه (فضایی که آفتاب گیر باشد) مراحل جهت یابی به کمک شاخص را به صورت عملی انجام دهید. همچنین جهت های اصلی و فرعی را مشخص کنید.

نکته: از کاربرد رنگ برای علامت گذاری کف حیاط آموزشگاه خودداری کنید!

جهت یابی در شب

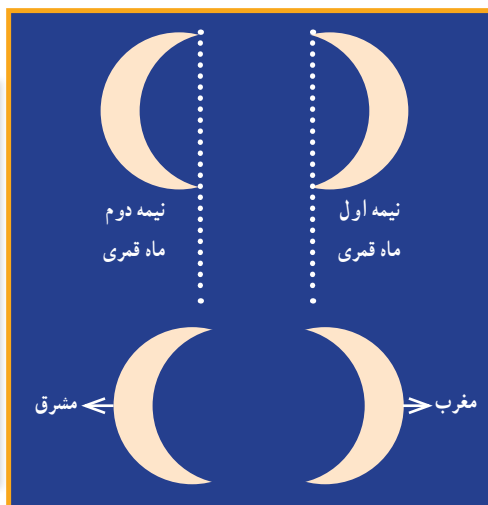
۱- جهت یابی به کمک ستاره قطبی: در نیمکره شمالی ستاره قطبی با دقت بسیار زیادی جهت شمال جغرافیایی را نشان می دهد. برای مشاهده این ستاره که سایر ستارگان و صورت های فلکی به محوریت آن می چرخند، ابتدا باید صورت فلکی دُبّ اکبر یا صورت فلکی ذات الکرسی را پیدا کرد. دُبّ اکبر یا خرس بزرگ به مجموعه ای از هفت ستاره گفته می شود که در آسمان به شکل ملاقه دیده می شوند. اگر فاصله دو ستاره لبه آبریز ملاقه را یک واحد در نظر بگیریم و آن را پنج برابر در همان مسیر ادامه دهیم، به تک ستاره ای پر نور می رسیم که ستاره قطبی است و اگر به سمت آن بایستیم، روبه جهت شمال ایستاده ایم.

موقعیت صورت فلکی دب اکبر و ذات الکرسی نسبت به ستاره قطبی

صورت فلکی ذات الکرسی نیز پنج ستاره است که به دلیل چرخش در آسمان به شکل حروف لاتین M یا W دیده می شود. اگر ستاره وسط حرف را در مسیر مستقیم، پنج برابر فاصله دو ستاره، ادامه دهیم، به ستاره قطبی می رسیم.

۲- جهت یابی به کمک ماه : در این روش ابتدا باید بدانیم در نیمه اول یا دوم ماه قمری هستیم. برای تشخیص این موضوع دو سر هلال ماه را با خط فرضی به یکدیگر وصل می کنیم و امتداد می دهیم. اگر شکلی شبیه حرف لاتین p تشکیل شد، در نیمه اول ماه هستیم. در این حالت سمت برجسته و محدب ماه، جهت مغرب را نشان می دهد. اگر با اتصال دو سر هلال، حرف لاتین q تشکیل شود، در نیمه دوم ماه قرار داریم. در این حالت قسمت برجسته و محدب ماه جهت مشرق را نشان می دهد.

روش جهت یابی به کمک ماه

فعالیت (۲)

روی یک برگ کاغذ شطرنجی، جهت یابی به کمک ستاره قطبی و ماه را نشان دهید.

تخمین مسافت

اندازه گیری تقریبی مسافت یا فاصله ها بین دو نقطه را تخمین مسافت می گویند. برای اینکه یک رزم آور بتواند در میدان نبرد، سلاح خود را تنظیم کند و به صورت دقیق هدف گیری کند، فن تخمین مسافت را می آموزد. همچنین یک رزمنده دیده بان برای اینکه بتواند محل صحیح اهداف و عوارض را به طور دقیق به فرماندهان گزارش دهد، به آموزش فن تخمین مسافت در رزم انفرادی نیاز دارد.

اندازه گیری مسافت با نقشه : در این روش به کمک نقشه توپوگرافی محل و یک خط کش، در ابتدا دو نقطه مورد نظر را روی نقشه مشخص می کنیم و به وسیله خط کش فاصله مستقیم آن دو نقطه

را اندازه گیری می کنیم. سپس عدد به دست آمده را که به سانتی متر است، در مخرج مقیاس نقشه ضرب می کنیم تا فاصله حقیقی دو نقطه روی زمین به سانتی متر به دست آید. پس از آن، عدد مورد نظر را بر ۱۰۰ تقسیم می کنیم تا فاصله به متر محاسبه گردد.

فاصله دو نقطه روی نقشه به سانتی متر \times مخرج مقیاس = فاصله افقی همان دو نقطه بر روی زمین

مثال: اگر فاصله دو نقطه الف و ب روی نقشه توپوگرافی با مقیاس $\frac{1}{50,000}$ برابر با ۸ سانتی متر باشد، فاصله حقیقی دو نقطه روی زمین این گونه به دست می آید:

$$\text{متر } 40000 = 10000 \div 400000 \quad \text{سانتی متر } 400000 = 8 \times 50000$$

تخمین مسافت به وسیله یگان صدمتری

۱- از این روش برای تخمین مسافت تا ۵۰۰ متر استفاده می شود. بدین ترتیب که ابتدا یک فاصله صدمتری را روی زمین مجسم می کنیم؛ سپس تعیین می کنیم که از موضع تا هدف چند تا از این اندازه ها وجود دارد.

فیلم شماره ۲ درس ۹ (آشنایی با سلاح های انفرادی) را ببینید.

آشنایی با اسلحه انفرادی

امروزه علی رغم متنوع شدن تسلیحات نظامی و پیشرفت سلاح های دوربرد، هنوز هم اسلحه انفرادی در جبهه های نبرد و مقابله با دشمنان دارای اهمیت است.

با توجه به اینکه رزمندگان دوران دفاع مقدس اغلب از اسلحه کلاشینکف برای دفاع در مقابل متجاوزان استفاده می کردند و در حال حاضر نیز از آن به عنوان اسلحه سازمانی نیروهای بسیج استفاده می شود، در این بخش با ویژگی ها و چگونگی کاربرد این اسلحه آشنا می شوید.

نمای ظاهری تفنگ کلاشینکف

مشخصات اسلحه کلاشینکف

ردیف	عنوان	شرح
۱	کالیبر	۷/۶۲ میلی متر
۲	تعداد خان	۴ خان گردش از چپ به راست
۳	طول اسلحه با سر نیزه	۱۰۲ سانتی متر
۴	شلیک در حالت تک تیر	۴۰ گلوله در دقیقه
۵	شلیک در حالت رگبار	۹۵ گلوله در دقیقه
۶	برد مفید	۴۰۰ متر
۷	برد نهایی	۲۰۰۰ متر

۱- کالیبر (Caliber): در اسلحه‌های گرم به معنای قطر داخل لوله اسلحه است. مثال: قطر داخلی لوله اسلحه کلاشینکف ۷/۶۲ میلی متر است.

۲- خان (Tube): به شیارهای ماریپج مانند که داخل لوله تفنگ ایجاد می‌کنند خان گفته می‌شود. این شیارها به گلوله دوران می‌دهد و در نتیجه برد گلوله و قدرت تخریب آن را زیاده‌تر می‌کند.

۳- بُرد مفید: مسافتی است که از جنگ‌افزار انتظار می‌رود به دقت تیراندازی کند و موجب تلفات و خسارت گردد.

۴- بُرد نهایی: حداکثر مسافتی است که از یک جنگ‌افزار انتظار می‌رود به دقت تیراندازی کند. گلوله جنگ‌افزار در چنین مسافتی تلفات و خسارتی به بار نمی‌آورد.

باز و بسته کردن اسلحه

مسئولیت نگهداری و عیب‌یابی اسلحهٔ انفرادی برعهده کسی است که از آن استفاده می‌کند. اسلحهٔ انفرادی کلاشینکف باید همیشه روغن کاری شده و بدون عیب باشد. بنابراین یک رزم‌آور باید به راحتی و با مهارت بتواند اسلحهٔ خود را باز و بسته کند.^۱

قطعات باز شدهٔ اسلحه کلاشینکف

۱- روپوش محافظه ۲- آلات متحرک ۳- قطعهٔ گلنگدن ۴- میله و فنر ارتجاع ۵- بدنه ۶- سیلندر گاز
۷- شعله پوش ۸- روپوش لوله ۹- غلاف سرنیزه ۱۰- سرنیزه ۱۱- خشاب ۱۲- سُمبِه

بیشتر بدانید (۴)

اصول ایمنی هنگام استفاده از اسلحه :

- ۱- اسلحه باید قبل از تیراندازی بازدید شود.
- ۲- هنگام تحویل گرفتن یا تحویل دادن اسلحه، باید از خالی بودن آن اطمینان حاصل کنید.
- ۳- هنگام باز و بسته کردن و یا تحویل گرفتن اسلحه برای اطمینان از خالی بودن آن، رویه فضای مطمئن (به سوی آسمان) ماشه را بچکانید.
- ۴- از هرگونه شوخی کردن با اسلحه و نشانه‌روی به سوی دیگران خودداری کنید.

۱- البته روش صحیح باز و بسته کردن اسلحه، قطعه‌شناسی و مراحل رفع گیر در اردوی عملی درس آمادگی دفاعی توسط مربیان سازمان بسیج دانش آموزی به شما آموزش داده می‌شود.

- ۵- با ماشهٔ اسلحه نباید بازی کرد؛ زیرا ماشهٔ آن حساس است.
- ۶- زمانی که ضرورتی برای تیراندازی نیست، اسلحه در حالت ضامن باشد.
- ۷- مهمات و فشنگ‌ها را در معرض حرارت شدید قرار ندهید و هیچ‌گاه به ته‌چاشنی فشنگ ضربه نزنید.
- ۸- هنگام تیراندازی، دست را مقابل مسیر رفت و برگشت دستگیرهٔ آتش قرار ندهید.

اصول تیراندازی صحیح

تیراندازی دقیق یک مهارت فردی است که با آموزش، تمرین و پشتکار به دست می‌آید.

قلق‌گیری :

عملی است که قبل از تیراندازی برای به دست آوردن دقت اسلحه انجام می‌شود.

حالت‌های صحیح تیراندازی :

۱- حالت ایستاده

۲- حالت به زانو

۳- حالت نشسته

۴- حالت درازکش

حالت ایستاده

حالت به زانو

حالت نشسته

حالت درازکش

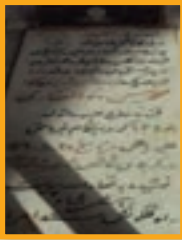

بیشتر بدانید (۵)

تک تیرانداز ۱۲ ساله

شاید قدش به اندازهٔ سلاحی بود که در دست می‌گرفت؛ اما مهارتش در تیراندازی، از او یک تک تیرانداز شجاع و قابل ساخته بود. «محمدحسین ذوالفقاری» ۱۰ فروردین ۱۳۴۸ در روستای شهیدیهٔ میبد به دنیا آمد. با آغاز جنگ تحمیلی و کسب رضایت والدین برای گذراندن دورهٔ آموزش نظامی به پادگان رفت. محمدحسین با اصرار زیاد در ۲۳ مهرماه ۱۳۶۰ به جبهه اعزام شد و ۱۸ آذرماه خبر شهادت برادرش در منطقهٔ لاله‌زار بستان را شنید. محمدحسین، تک تیرانداز گردان عاشورا بود که ۲۸ دی ماه سال ۱۳۶۰، وقتی فقط ۱۲ سالش بود، به دلیل اصابت ترکش، به شهادت رسید.

دفاع شهری (با گرامیداشت یاد و خاطرهٔ شهدای مدافع حرم)

سکونتگاه‌های انسانی مانند شهرها و کلان شهرها همواره در معرض خطرات طبیعی و انسانی قرار دارند. جنگ و خرابکاری، سیل و زمین لرزه، خشک سالی، گرد و خاک غلیظ، بیماری‌های واگیردار، آلودگی عمدی آب شرب، قطع طولانی برق و ... از جملهٔ این خطرات محسوب می‌شوند. شهرهایی در برابر حوادث، دارای مقاومت بیشتری خواهند بود که از افراد آموزش دیده و آماده، زیر ساخت‌های مناسب و سامانه‌های هشداردهنده برخوردار باشند.

فعالیت (۳)

جدول زیر را کامل کنید. برای این کار از دیگران مشورت بگیرید و در گروه درباره آن بحث کنید.

ردیف	خطر تهدید کننده محل زندگی شما	اثرات خطر در زندگی شما	اقدامات دفاعی
۱	خرابکاری در محل زندگی
۲	شایعات و جنگ روانی
۳	هجوم نیروهای مسلح دشمن
۴	تصرف مکان‌های حساس
۵	
۶	

دفاع شهری شامل اقدامات مردمی در برابر حوادث، جنگ و تهدیدات دیگر است که تأکید آن بر آموزش‌های عمومی و پیشگیری است.

یکی از روش‌های آماده‌سازی رزم‌آوران شهری، اجرای تمرین‌های نظامی یا رزمایش است که با مشارکت نیروهای انتظامی و بسیجیان هر محله، روستا و شهر برگزار می‌شود.

رزمایش شهری

در سال‌های اخیر کشورهای مسلمان افغانستان، عراق و سوریه با جنگ و دفاع شهری روبه‌رو بوده‌اند. حفر تونل‌های شهری، ایجاد انفجار و تخریب مناطق مسکونی و بی‌دفاع به‌منظور تشدید رعب و وحشت در مردم، استفاده از کمربندهای انفجاری، کاربرد گازهای شیمیایی و سمی، پرتاب انواع نارنجک و... از اقدامات خرابکارانه گروهک‌های تروریستی مورد حمایت آمریکا و رژیم صهیونیستی است.

جنگ و دفاع شهری مردم سوریه

جنگ و دفاع شهری مردم عراق

کمین و ضد کمین

یکی دیگر از فنون رزمی که توسط رزم آوران به‌ویژه در مواضع شهری و سکونتگاهی از آن استفاده می‌شود، کمین و ضد کمین است.

کمین یک حمله غافل‌گیرانه از محلی پنهانی علیه نیروهای در حال حرکت یا موقتاً ثابت پیاده یا موتوری است.

بیشتر بدانید (۶)

اهمیت کمین در این است که :

- توان رزمی دشمن را کاهش می‌دهد.
- روحیه جنگجوی آنان را تضعیف می‌کند.
- از جابه‌جایی وسیع نیروها و تجهیزات جلوگیری می‌کند.
- با تجهیزات کم و ساده می‌توان دشمن را به ستوه آورد.

در اجرای عملیات کمین باید سلاح و تجهیزات مناسب پیش‌بینی شود و ویژگی‌ها و شرایط منطقه کمین، استتار، اختفا و پوشش مناسب طراحی شود. بهترین منطقه جغرافیایی یا شهری بررسی و انتخاب شوند و سپس نیروهای کمین‌کننده سازماندهی شوند.

ضد کمین در واقع عکس‌العمل سریع نیروهای خودی، علیه مواضع نیروهای کمین‌کننده و دشمن به منظور پاسخ به آتش، کسب برتری، نجات افراد و کاهش تلفات است.

درس دهم

ایمنی و پیشگیری

ما باید از مصیبت درس بگیریم و با پندگیری و عبرت‌گیری از بلاهای گذشته، آینده خود را آن‌چنان بسازیم که هم از حوادث آینده جلوگیری کنیم؛ هم مشکلاتی که بر اثر حادثه پیش آمده، تا آنجایی که ممکن است، جبران کنیم؛ و هم دستاوردهای جدیدی به دست آوریم. این، نگاه مثبت و اسلامی است.

حضرت آیت الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی، ۱۳۸۴/۲/۱۳

قبل از آغاز درس، فیلم شماره ۱ درس ۱۰ (حوادث) را ببینید.

به هشدارها توجه کنیم

شما تاکنون شاهد برخی حوادث طبیعی و غیرطبیعی بوده‌اید. خسارت‌های جانی و مالی این حوادث نگران‌کننده است. علم و دین ما را به آینده‌نگری و چاره‌جویی فرا می‌خواند. بهتر است در مواجهه با مخاطرات و حوادث گوناگون به فکر ایمنی و پیشگیری باشیم و به هشدارهایی که از طریق رسانه‌ها اعلام می‌شود توجه کنیم.

فعالیت (۱)

- ۱- حوادث فیلم یا تصاویر صفحه قبل را از جوانب مختلف در گروه خود بررسی و تشریح کنید.
- ۲- برای جلوگیری از خسارت‌های جانی و مالی، اقدامات ایمنی و پیشگیرانه را پیشنهاد کنید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

یک خاطره

پدرم تعریف می‌کرد که در روستای ما رودخانه‌ای جاری بود که آب کم و زلالی داشت و فضای اطراف آن را درختان سرسبز و درختچه‌های پرگل پوشانده بود. در یکی از روزهای جوانی با دوستم به بهانه درس خواندن به رودخانه رفتیم. من روی سنگی که در وسط رودخانه بود نشستم و شروع به خواندن کتاب کردم. در مسافتی دورتر خانواده‌ای در کنار رودخانه زیراندازی انداخته و نشسته بودند. مدتی گذشت که احساس کردم هوا ابری و خورشید کم‌رنگ شده و بالای تپه ابر سیاهی آسمان را پوشانده است. من از روی تخته سنگ برخاستم و خود را به نقطه بلندی در کنار رودخانه رساندم. دوستم در کنار رودخانه به درختی تکیه داده و سرگرم مطالعه بود. او را صدا زدم و از تغییر آب رودخانه، ابر سیاه و احتمال بارندگی باخبر کردم. او سریع به جایی که من بودم آمد... ناگهان با وزش باد و رگبار شدید هوا طوفانی شد. بعد از مدت کوتاهی سیلاب‌زدگی رودخانه را گل‌آلود کرد و تخته سنگی را که من روی آن نشسته بودم در بر گرفت. آن خانواده نیز سریع به طرف بلندی رفتند ولی سبدها و بخشی از اثاثیه آنان را سیلاب با خود برد...

فعالیت (۲)

اگر شما در چنین موقعیتی قرار می‌گرفتید، چه واکنشی از خود نشان می‌دادید؟

.....
.....

بعد از بحث و گفت‌وگو با هم کلاسی هایتان اقدامات ایمنی و پیشگیرانه را به ترتیب اهمیت برای این حادثه بنویسید.

.....
.....
.....

مخاطره

مخاطره به یک پدیده (مانند زلزله)، ماده (مانند گاز) و فعالیت انسانی (مانند آتش‌سوزی) گفته می‌شود که باعث صدمات و تلفات جانی و مالی به انسان یا تخریب طبیعت می‌شود. مخاطره ممکن است منجر به از بین رفتن معیشت، کاهش خدمات و از هم گسیختگی اجتماعی و اقتصادی شود.

منشأ مخاطرات ممکن است طبیعی (مانند زلزله)، انسانی (مانند آتش‌سوزی منازل) یا ترکیبی از طبیعی و انسانی (مانند برخی از سیل‌ها) باشد.

نقشه خطر بلایا

رسم نقشه خطر بلایا، در واقع یک روش آموزشی برای مشارکت اعضای خانواده در برنامه‌ریزی برای مقابله با خطر بلااست. برای رسم نقشه خطر ابتدا نوع مخاطره را مشخص می‌کنیم و سپس نقشه آن را ترسیم می‌کنیم.

مثال ۱- مخاطره زلزله

نمونه‌ای از نقشه خطر بلایا در مخاطره زلزله

۱- نقشه خانه (محل سکونت) خودتان شامل دیوارها، در ورودی، هال و پذیرایی، اتاق خواب، آشپزخانه، دستشویی و... را ترسیم کنید.

۲- جای اجسام بزرگ (مانند یخچال، فریزر، قفسه‌ها و...) و اجزایی که در اثر زلزله ممکن است سقوط کنند را مشخص کنید.

۳- نقاط پرخطر را با علامت ضربدر قرمز رنگ (X) و نقاط امن برای پناه گرفتن را با علامت به علاوه سبز رنگ (+) مشخص کنید.

توجه: شما باید نقاط خطر را با کارهایی که انجام می‌دهید (خطر غیر سازه‌ای) برطرف کنید.

مثال ۲- مخاطره سیل

۱- محدوده منطقه یا محله زندگی خود را با خطوط ساده مشخص کنید.

۲- نقاط مهم منطقه یا محله زندگی‌تان (مانند مسجد، مدرسه، بزرگراه، پل و...) را مشخص کنید.

۳- مسیر سیل احتمالی را با فلش قرمز رنگ نشان (←)، نقاط امن را با دایره سبز رنگ (O) و مسیر فرار از خطر سیل را با فلش آبی رنگ (←) نشان دهید.

فعالیت (۳)

- ۱- نقشه خطر بلایای محل سکونت خود را برای مخاطرات سیل، زلزله و آتش‌سوزی ترسیم کنید و با اعضای خانواده خود درباره آن بحث و گفت‌وگو کنید.
- ۲- با اعضای خانواده خود جمع شوید، درخصوص مخاطرات محل زندگی خود بحث و گفت‌وگو کنید و با همکاری آنها جدول زیر را کامل کنید.

مخاطرات محل زندگی شما	احتمال وقوع (صفر، کم، متوسط، زیاد)	برای کم کردن خطر، چه کارهایی باید انجام دهیم.
زلزله		
سیل		
آتش‌سوزی		
حوادث جاده‌ای		
ریزگرد و آلودگی هوا		
برف و کولاک		
...		
...		

اهمیت ایمنی و پیشگیری

هر روز در رسانه‌ها از وقوع حادثه‌ای در اطرافمان باخبر می‌شویم. در اکثر موارد علل واقعی این اتفاقات بی‌احتیاطی و بی‌اطلاعی است. به همین دلیل برای پیشگیری از وقوع حوادث در جهان و به‌ویژه در کشورمان قوانین ایمنی را مصوب کرده‌اند و به اجرا گذاشته‌اند. در وقوع سوانح، مدیریت متمرکز دولتی به تنهایی پاسخگوی واکنش اضطراری نیست. لذا به منظور افزایش ایمنی، نیاز به مشارکت مردم و آموزش‌های علمی و مهارتی در زندگی امری ضروری است.

به مجموعه فعالیت‌هایی که کاربرد به موقع و مؤثر آنها می‌تواند از وقوع حوادث و آسیب‌ها در زندگی جلوگیری کند، ایمنی و پیشگیری گفته می‌شود.

فعالیت (۴)

در گروه کلاسی وضعیت ایمنی مدرسه خود را در برابر مخاطرات مختلف مانند سیل، زلزله و آتش‌سوزی بررسی و گزارشی را در کلاس ارائه کنید. برای رفع موارد مطرح شده پیشنهاد و راهکارهای خود را نیز ارائه کنید.

علاج واقعه قبل از وقوع باید کرد

اقدامات ایمنی و پیشگیرانه برای همگان و در همه جا لازم و ضروری است. عدم وقوع حادثه در بازه زمانی نسبتاً طولانی نباید موجب غفلت و احساس امنیت برای ما شود.

فعالیت (۵)

برای پاسخگویی به دو سؤال اساسی «قبل از وقوع حادثه چه چیزی باید بدانیم؟» و «چه کارهایی باید انجام دهیم؟» توصیه‌هایی در ادامه آمده است، فکر کنید و نکاتی را در جاهای خالی بنویسید.

تصادفات جاده‌ای

• کمربند ایمنی برای تمامی سرنشینان خودرو ضروری است.

• رعایت سرعت و سبقت مجاز؛

• همراه داشتن بیمه‌نامه شخص ثالث و وسیله نقلیه؛

•

غرق شدگی

• توجه به تابلوهای هشداردهنده در نزدیکی

دریا، دریاچه و رودخانه‌ها؛

• به هیچ‌وجه تنها و در محیط‌هایی که غریق

نجات حضور ندارد، شنا نکنید؛

•

•

سیلاب

- از ساختن خانه در بسترهای سیل خیز و حریم رودخانه بپرهیزید؛
- وسایل الکترونیکی را در سطحی بالاتر از زمین قرار دهید؛
- داشتن پوشش بیمه در برابر خطر سیل؛
-

آلودگی هوا و گردوغبار

- استفاده از وسایل نقلیه عمومی؛
- استفاده از دوچرخه و پیاده‌روی به‌ویژه برای مسافت‌های کوتاه؛
-
-

آتش‌سوزی

- از نگهداری مواد آتش‌زا، تهیه و ساخت وسایل آتش‌بازی خودداری کنید؛
- مواد آتش‌زا و انفجاری را حتی به مقدار بسیار کم در جیب لباس و کیف خود حمل نکنید؛
- داشتن بیمه‌نامه آتش‌سوزی؛
-

نشت گاز (مرگ خاموش)

- برای نصب وسایل گازسوز از متخصص مربوطه کمک بگیرید؛
- وسایل گازسوز باید دارای لوله‌های استاندارد و دودکش مستقل و مجهز به کلاهک باشند؛

..... ●

..... ●

زلزله

- اشیای سنگین (مانند کمد، یخچال و ...) به دیوار یا کف زمین محکم شود؛
- اشیای سنگین در طبقات پایین و اشیای سبک در طبقات بالاتر کمدها و کابینت‌ها باشد؛
- داشتن پوشش بیمه در برابر خطر

زلزله؛

..... ●

..... ●

صدقه، بلا را دفع می‌کند... .

بیامبر اکرم ﷺ، بحار الانوار، ج ۹۶، ص ۱۳۷

چند توصیه ایمنی

- ۱- کیف کمک‌های اولیه را در منزل، مدرسه و... داشته باشید.
- ۲- در دوره‌های آموزشی مانورهای ایمنی و پیشگیری شرکت کنید.

- ۳- مسیرهای خروج اضطراری و نقاط امن را مشخص کنید.
- ۴- از مزایا و خدمات بیمه استفاده کنید.

فعالیت (۶)

دانش‌آموزان عزیز متناسب با شرایط محیط زندگی خود (خانه، مدرسه، محله، شهر و روستا) با راهنمایی معلم یکی از موضوعات زیر را انتخاب کنید و در قالب فیلم، عکس یا پرده‌نگار مستند ارائه دهید.

موضوعات:

- موارد رعایت و یا عدم رعایت نکات ایمنی و پیشگیری از حوادث؛
- مصاحبه با افرادی که تجربه این نوع حوادث را داشته‌اند؛
- مصاحبه با اعضای فعال حوزه امداد و نجات؛
- آثار سوء ناشی از حوادث.

دوازدهم درس

آشنایی با خدمت مقدس سربازی

خدمت و وظیفه عمومی، خدمت واقعاً مقدّسی است که در جنگ و صلح در صف اول نیازهای کشور قرار دارد. همه خانواده‌ها و همه آحاد جوانان باید اهمیت آن را درک کنند و با شوق و علاقه به آن بشتابند. معافیت از این خدمت، جز در مواردی که باید مشخصاً تعیین شود کاری خلاف قاعده و ضد ارزش است.

حضرت آیت الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی

سربازی^۱ یک وظیفه دینی و ملی

خدمت وظیفه عمومی خدمت مقدسی است که براساس قوانین و مقررات کشور پیش‌بینی شده و اولین دوره و تجربه مسئولیت‌پذیری جوانان پس از تحصیل می‌باشد که جوانان می‌توانند با بهره‌گیری از فرصت‌های موجود در جهت ارتقای مهارت‌های اجتماعی خود اقدام نمایند.

در ماده ۱ قانون خدمت وظیفه عمومی، این‌گونه آمده است:

«دفاع از استقلال و تمامیت ارضی جمهوری اسلامی ایران و جان و مال و ناموس مردم، وظیفه دینی و ملی هر فرد ایرانی است و در اجرای این وظیفه کلیه اتباع ذکور دولت جمهوری اسلامی ایران مکلف به انجام خدمت وظیفه عمومی برابر مقررات قانون مربوطه هستند.»

این وظیفه قانونی و تکلیف ملی در ماده ۲ قانون وظیفه عمومی مقرر نموده هر فرد ذکور ایرانی در ماهی که طی آن به سن هجده سال تمام می‌رسد مشمول مقررات خدمت وظیفه عمومی خواهد شد و باید وضعیت خدمتی خود را مشخص نماید.

فعالیت (۱)

در خصوص خدمت سربازی در سایر کشورهای جهان تحقیق و گزارشی را به کلاس ارائه کنید.

امام علی علیه السلام: سربازان به اذن خداوند دژ مردم، زینت زمامداران، مایه عزت دین و امنیت‌اند و کار مردم به جز آنان استوار نمی‌گردد.
امام خمینی رهبر: همه سربازهای اسلام هستیم و من امیدوارم در آن کتابی که بناست اسم سربازها را بنویسند، اسم ماها را هم به نام سرباز بنویسند.

۱- هم اکنون در کشور ما سربازی مخصوص پسران است. اما اطلاع و آگاهی دختران از اهمیت و ضرورت سربازی مفید است.

کمک‌رسانی به مردم سیل زده توسط سربازان غیور کشور

زمان و مدت سرسازی

دوره ضرورت خدمت سرسازی، ۲ سال است که در حال حاضر با سه ماه کاهش ۲۱ ماه می‌باشد و با توجه به شرایط جغرافیایی محل خدمت دوره ضرورت تا ۱۸ ماه به شرح جدول زیر قابل تغییر است.

مدت خدمت	محل خدمت	ردیف
۲۱ ماه	مناطق عادی	۱
۱۹ ماه	مناطق محروم و بد آب و هوا	۲
۱۸ ماه	مناطق عملیاتی	۳

مشمولان پس از رسیدن به سن مشمولیت (سال تولد + ۱۸) می‌بایست از طریق دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی یکی از درخواست‌های زیر را به ثبت برسانند:

- ۱- درخواست اعزام به خدمت دوره ضرورت (برابر ماده ۱۹ قانون وظیفه عمومی)
- ۲- درخواست معافیت تحصیلی (برابر مواد ۳۱ تا ۳۷ قانون وظیفه عمومی)
- ۳- درخواست معافیت‌های کفالت و موارد خاص در صورت داشتن شرایط (باتوجه به مواد ۲۴ تا ۲۶ - ۲۸ - ۴۴ - ۴۵ قانون)

۴- درخواست معافیت پزشکی (برابر ماده ۳۹ قانون وظیفه عمومی)
 مثال: فردی که متولد ۸۰/۰۲/۱۰ می‌باشد، از تاریخ ۹۸/۰۲/۰۱ وارد سن مشمولیت شده و می‌بایست وضعیت خدمت خود را با یکی از روش‌های اشاره شده در بالا تعیین تکلیف نماید.

فعالیت (۲)

درخصوص درجات نیروهای مسلح (ارتش، سپاه، ناجا) تحقیق و گزارشی را در کلاس ارائه کنید.

مهارت آموزی در سربازی فرصتی برای موقعیت‌های جدید در آینده شغلی

به برخی افراد در طول خدمت سربازی احساس اتلاف وقت دست داده و تصور می‌کنند این دوران روند پیشرفت و ارتقایشان را در بخش‌های مختلف زندگی گُند می‌کند. چرا که در طول این مدت دیگر قادر نخواهند بود کار کنند و درآمد کافی داشته باشند.

راه حلی وجود دارد! راه حلی که نه تنها این دغدغه را رفع می‌کند بلکه کاملاً برعکس، این مقطع از زندگی را به فرصتی مناسب برای ساختن آینده کاری و حرفه‌ای زندگی تبدیل کند.

افراد می‌توانند در طول مدت خدمت سربازی، هم‌زمان با آموزش‌های نظامی، آموزش‌های مهارتی را هم بیاموزند و تجربه کسب کنند. به بیان بهتر، این ظرفیت وجود دارد که پس از دوران سربازی، به یک فرد متخصص و با تجربه در یکی از مهارت‌های مورد نیاز جامعه تبدیل شده و با داشتن مدرک معتبر، سربازی خود را به پایان برساند.

طرح مهارت‌آموزی کارکنان وظیفه با سه هدف اصلی افزایش جذابیت خدمت سربازی، تقویت نشاط در میان سربازها و مهارت‌آموزی و کسب تجربه برای سربازان اجرا می‌شود. با ثبت نام و شرکت در دوره‌های مهارت‌آموزی متناسب با رشته تحصیلی و یا علائق کاری، فرد هم آموزش‌های نظامی می‌بیند و هم آموزش‌های تخصصی و مهارت‌های فنی و حرفه‌ای را می‌آموزد.

پس از پایان خدمت مقدس سربازی نیز سربازان سه مدرک معتبر دریافت می‌کنند:

– گواهینامه مهارتی و صلاحیت حرفه‌ای؛

– گواهینامه سابقه کار؛

– کارت پایان خدمت سربازی.

پس از خدمت سربازی این همراهی ادامه خواهد داشت، چرا که با هماهنگی‌هایی که با سازمان‌ها و دستگاه‌های اجرایی کشور صورت پذیرفته، به افراد برای یافتن آسان‌تر شغل کمک خواهد شد. همچنین می‌توان در صورت دارا بودن شرایطی خاص و کسب امتیازات مهارتی از تسهیلات بانکی هم استفاده نمود. ضمناً این امکان وجود خواهد داشت که با احراز شرایطی، وزارت کار برای به کارگیری افراد، تسهیلات خاصی را اعطا نماید.

در نتیجه جوانان با پایان دوران خدمت سربازی، هم مهارت خواهند داشت هم تجربه و این یعنی افزایش چشمگیر فرصت اشتغال و پیشرفت در عرصه‌های مختلف.

درس
دوازدهم

ایجاد و نجات

زلزله بم : ساعت ۲۶: ۵ بامداد - ۵ دی ماه ۱۳۸۲

یک تجربه

صدای زوزه باد در خانه می پیچید و بدجوری بی خوابی به سرم زده بود. در کورسوی چراغ خواب اتاقم، یک لحظه چشمم به لوستر کوچک سقفی افتاد که تکان می خورد. دلم لرزید، آب دهانم خشک شد و ترس از «زمین لرزه» مثل خوره به جانم افتاد. در یک لحظه لرزش شدید زمین شروع شد. فریاد زدم: پناه بگیرید... از محله و خانه‌ها فریاد و سروصدای عجیبی به گوش می رسید. خواهر و مادرم که با فریاد من از خواب پریده بودند، هراسان به حیاط خانه آمدند و پدرم دیر کرد! او را صدا زدیم و در همین حین صدای خراب شدن دیوارها و ریختن سقف خانه، ما را به عقب راند. لرزش‌ها که تمام شد، به سراغ پدر رفتیم او برادر کوچک‌ترم را بغل کرده و پناه گرفته بود. اما چون بدنش را محافظ برادرم ساخته بود، تکه‌های دیوار روی کمر و پاهایش افتاده و حسابی زخمی شده بود. پدر با لبخند مظلومانه‌ای بچه را تحویل مادرم داد و او را از زیر آوار بیرون آوردیم. متأسفانه از لوازم کمک‌های اولیه چیزی در خانه نداشتیم و زخم‌بندی و بستن آتل را بلد نبودیم. با دردسر فراوان و کمک دیگران او را به بیمارستان رساندیم. در بیمارستان غوغایی برپا بود. پرستاری که به سراغ بابا آمد، از کارهای سرهم‌بندی ما ابراز رضایت کرد و از ما خواست در کار امداد و پرستاری به آنان کمک کنیم.

کمک‌های اولیه

کلیه اقداماتی است که برای نجات جان یا جلوگیری از بدتر شدن وضعیت شخص آسیب دیده، بلافاصله پس از بروز حادثه و قبل از رساندن او به مراکز درمانی توسط یک فرد آموزش دیده، انجام می‌شود.

فعالیت (۱)

۱- کمک‌های اولیه شامل چه اقداماتی می‌شود؟ آیا شما تا به حال با فرد یا افراد مصدوم مواجه شده‌اید؟ چه اقدامی کرده‌اید؟

.....
.....
.....

۲- از میان اقدام‌های اولیه امدادی کدام یک مهم‌تر است؟

.....
.....
.....

ادامه یک تجربه

در سالن آموزشی بیمارستان، نیروهای داوطلب با رویوش سفید برای آموزش فوریت‌های پزشکی جمع شده بودند. ابتدا رئیس بیمارستان به همه خوشامد گفت و بردقت و سرعت عمل آنها تأکید کرد. سپس میزان دانش، توانمندی‌ها و تسلط داوطلبان به امداد و کمک‌های اولیه ارزیابی شد. یکی از پزشکان به عنوان مدرس کمک‌های اولیه با استفاده از نمایش تصویری و ارائه کتابچه‌ای کوچک آموزش را آغاز کرد.

مهم‌ترین اقدامات کمک‌های اولیه

علائم حیاتی

کنترل علائم حیاتی و عوامل تهدیدکننده حیات شامل:

تنفس، نبض، فشار خون و درجه حرارت می‌شود.

بنابراین ارزیابی اولیه مصدوم عبارت است از:

۱- ایجاد راه هوایی باز (در دهان و بینی)

۲- برقراری تنفس

۳- جریان خون مناسب

۴- درمان خون‌ریزی

فعالیت (۲)

با کمک مربی و دانش‌آموزان دوره دیده امداد و هلال احمر کنترل علائم حیاتی را در کلاس تمرین کنید.

درمان خون‌ریزی خارجی

بخش بعدی کلاس آموزشی ما با این پرسش استاد

آغاز شد:

«آیا مصدوم خون‌ریزی شدید دارد؟» او ادامه داد:

در صورتی که پاسخ مثبت باشد، باید با فشار مستقیم

بر روی محل خون‌ریزی یا بالا نگه‌داشتن عضو (در

صورت امکان) از خون‌ریزی جلوگیری کنیم:

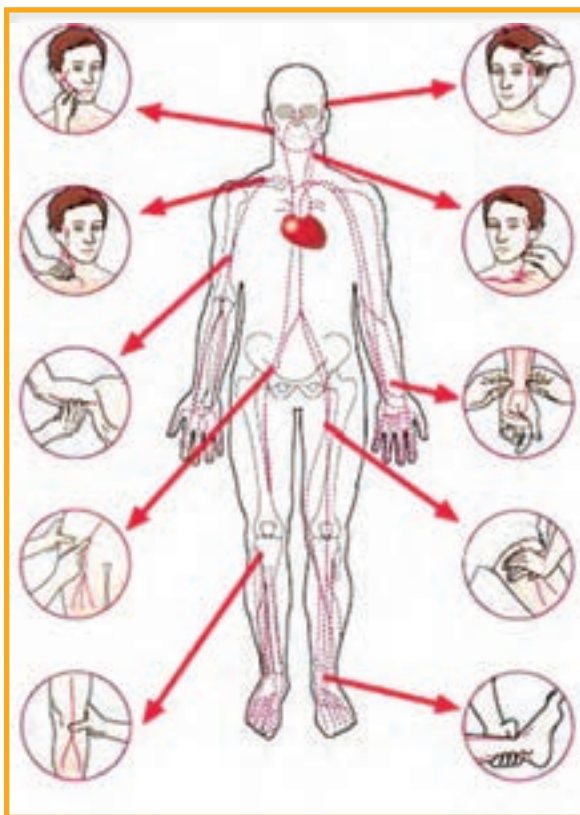
۱- چند گاز استریل (یا چند تکه از یک پارچه تمیز) را

روی محل خون‌ریزی بگذارید و با دست روی آن فشار دهید.

۲- اگر خونریزی در قسمتی از بدن است که امکان قرار دادن آن در سطحی بالاتر از سطح بدن وجود دارد (مثلاً خونریزی در ساعد دست) هم‌زمان با فشار دادن محل خونریزی، عضو خونریزی‌کننده را بلند کنید و بالا نگه دارید.

۳- در حالی که خونریزی را با وارد کردن فشار کنترل می‌کنید، با یک باند دور محل خونریزی را ببندید (البته نه آن قدر محکم که باعث قطع گردش خون شود).

نقاط فشار شریان‌ها در کنترل خونریزی

ادامه یک تجربه

آقای دکتر با حوصله و دقت چند نفر دیگر را به جایگاه فراخواند و مراحل سه گانه فوق را به صورت عملی آموزش داد، سپس در گروه های دو نفری زخم بندی را تمرین کردیم. مادر در اواسط کلاس سری به ما زد و خبر آرامش و راحتی پدر را داد. خیالم راحت شد و از خدای مهربان سپاسگزاری کردم.

بیشتر بدانید (۱)

در صورت مواجهه با شخص زخمی :

- ۱- سطح زخم را با سرم شست و شو و گاز استریل تمیز کنید.
- ۲- برش پوستی آویزان را در محل خودش قرار دهید.
- ۳- سطح زخم را به وسیله پانسمان به طور کامل بپوشانید.
- ۴- پانسمان را از محل اولیه جابه جا نکنید (چون جابه جا کردن آن ممکن است دوباره باعث خون ریزی شود).
- ۵- باندپیچی را وقتی انجام دهید که خون ریزی به وسیله پانسمان، قبلاً کنترل شده باشد.
- ۶- باند را بیش از حد سفت یا شل نبندید.
- ۷- نوک انگشتان دست ها و پاها را آزاد بگذارید.

۱

۲

۳

۴

۵

۶

خون ریزی داخلی

این خون ریزی در داخل بدن اتفاق افتاده و قابل رؤیت نیست.

فعالیت (۳)

جدول زیر را با مراجعه به منابع معتبر و با مشورت مربی امداد تکمیل کنید.

علائم و نشانه‌های عمومی خون ریزی داخلی

۱- تهوع و استفراغ	۲- درد و حساسیت در اثر فشار
۳-	۴-
۵-	۶-
۷-	۸-

در این مبحث استاد دو نکته مهم را به ما تذکر داد :

۱- احتمال مرگ و میر در خون ریزی داخلی سه برابر خون ریزی خارجی است.

۲- علائم و نشانه‌های عمومی خون ریزی داخلی به صورت مجموعه‌ای است و هر یک به تنهایی

نشانگر خون ریزی داخلی نیست.

ادامهٔ یک تجربه

پذیرایی مختصری در کلاس انجام شد و استاد تأکید کرد که هیچ‌گاه به صورت سرخود و بدون مشورت دست به اقدام تزئیم و همواره با کادر بیمارستان و امدادگران هلال احمر ارتباط و همفکری داشته باشیم؛ زیرا جان انسان‌ها در میان است.

شوک

به اختلال دستگاه گردش خون برای خون‌رسانی کافی به سلول‌ها شوک می‌گویند. خون‌ریزی شایع‌ترین علت شوک محسوب می‌شود.

فعالیت (۴)

جدول زیر را با مشورت با افراد آگاه و مراجعه به منابع معتبر تکمیل کنید :
علائم و نشانه‌های شوک :

- بی‌قراری	-
- پلک‌های بسته و مردمک باز	-
-	-
-	-

فعالیت (۵)

- ۱- از مربی امداد بخواهید درباره علائم و کمک‌های اولیه مربوط به صرع و غش و تفاوت آنها با علائم شوک شما را راهنمایی کند.
- ۲- کمک‌های اولیه مربوط به شوک را با نظارت مربی تمرین کنید.

درمان سوختگی‌های سطحی

- ۱- کنترل علائم حیاتی مصدوم؛
- ۲- محل سوختگی را به مدت ۱۰ تا ۲۰ دقیقه زیر آب سرد بگیرید؛
- ۳- از ترکاندن تاول‌ها خودداری کنید؛
- ۴- محل سوختگی را با گاز استریل پانسمان کنید.

آسیب های اسکلتی (شکستگی، دررفتگی و پیچ خوردگی):

- ۱- اگر آسیب یا علامت واضحی وجود ندارد، ولی مصدوم از درد شکایت دارد، همیشه بنا را بر وجود شدیدترین آسیب اسکلتی یعنی شکستگی بگذارید و اقدامات لازم را انجام دهید.
- ۲- هنگام شکستگی در صورتی که عضو آسیب دیده خون ریزی نداشت، فقط آتل ببندید.
- ۳- از اقدام برای جا انداختن موارد شکستگی یا دررفتگی به شدت پرهیز کنید.

فعالیت (۶)

آتل بندی را با نظارت مربی در کلاس انجام دهید.

ادامه یک تجربه

کم کم احساس می کردم تبدیل به یک پزشک شده ام! در همین حال و هوا بودم که محل حضور هریک از ما اعلام شد. تعدادی از افراد با آمبولانس ها همراه شدند و دیگران در بخش های دیگر بیمارستان شروع به فعالیت کردند.

آرم	شماره تماس	سازمان
	۱۱۲	هلال احمر
	۱۱۵	اورژانس
	۱۲۵	آتش نشانی و خدمات ایمنی

چند بار با اجازهٔ مدیر به پدرم سر زدم که خوشبختانه وضعیت مناسبی داشت و پس از یک عمل جراحی موفق در بخش ارتوپدی بستری شده بود.

اورژانس بسیار شلوغ و تخت‌ها پُر از مصدوم بود. چندین بیمار نیز در اتاق‌های اداری و راهروها تحت نظر بودند و بخش‌های بیمارستان جا نداشت.

ما در طول سه روز با امدادگران هلال احمر و بیمارستان همکاری کردیم. خواهش می‌کنم قبل از بروز این‌گونه حوادث، کلاس‌های آموزشی هلال احمر را بگذرانید.

فعالیت (۲)

با توجه به حوادث و سوانح محل زندگیتان، یکی از موارد زیر را انتخاب کنید. کمک‌های اولیه و راه‌های امداد مربوط به آن را بنویسید:

مسمومیت‌ها، گزش‌ها و گازگرفتگی، خفگی و غرق‌شدگی، سرمازدگی و گرم‌زدگی، سیل، زمین‌لرزه و تصادفات.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

فیلم آموزشی اطفای حریق را ببینید.

مقابله با مخاطره آتش‌سوزی

برای ایجاد آتش سه عامل اکسیژن، ماده سوختنی و حرارت لازم است. بنابراین برای جلوگیری از گسترش آتش‌سوزی باید یکی از این عوامل را حذف کنید.

به‌طور کلی برای مقابله با آتش سه راهکار وجود دارد.

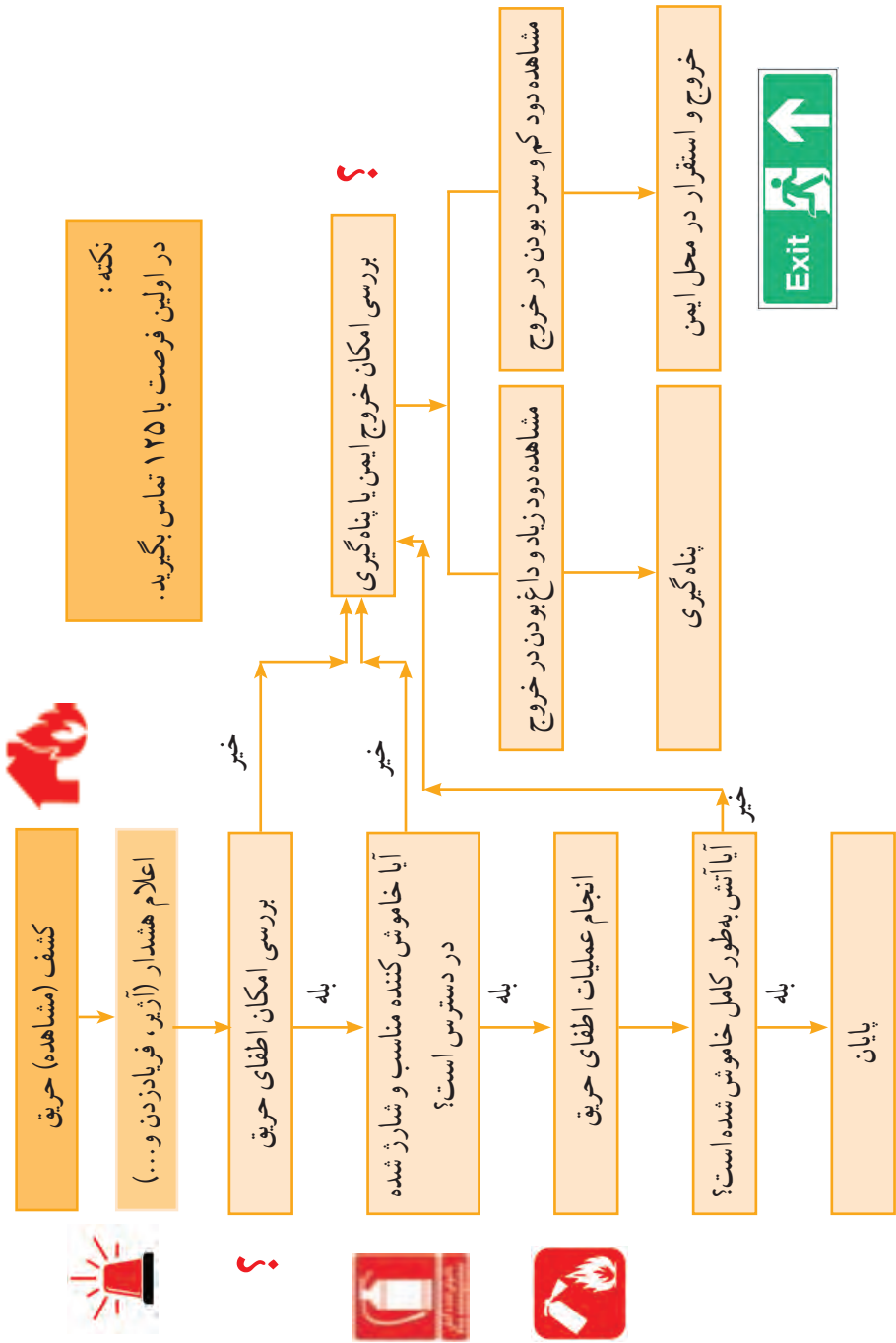
۱- اطفای حریق

۲- خروج ایمن (فرار)

۳- پناه‌گیری

تصویر صفحه بعد تشریح‌کننده اقداماتی است که باید در مقابله با آتش‌سوزی انجام دهیم.

اطلاع نگاشت مقابله با مخاطره آتش سوزی

نکته:
در اولین فرصت با ۱۲۵ تماس بگیرید.

آیا می دانید:

با عضویت در گروه های آتش نشان داوطلب، می توانید آموزش های بیشتر و تکمیلی تری را فرا بگیرید.

اصول خروج ایمن در زمان آتش‌سوزی

خروج ایمن به زبان ساده یعنی خروج از محدوده خطر، قرار گرفتن در محل امن و باقی ماندن در

آنجا تا زمان رفع قطعی خطر.

نکات زیر را به خاطر بسپارید.

✓ آرامش و خونسردی خود را حفظ کنید.

✓ ندوید، ولی سریع حرکت کنید.

✓ با توجه به موقعیت آتش، از نزدیک‌ترین مسیر خروجی

خروج ایمن هنگام مشاهده دود زیاد

ایمن، خارج شوید.

✓ در صورت دود گرفتگی، به حالت سینه‌خیز، نشسته یا چهار دست و پا بروید.

✓ هنگام خروج پارچه‌ای مرطوب را بر روی دهان و بینی خود قرار دهید.

✓ از آسانسور استفاده نکنید.

✓ در اولین فرصت با ۱۲۵ (آتش‌نشانی) تماس بگیرید.

✓ پس از خروج از مکان، تا رفع خطر از ورود به محل خطر، خودداری کنید.

فعالیت (۸)

خروج ایمن را با کمک مدیر و معلم مدرسه خود به صورت مانور مقابله با آتش‌سوزی تمرین کنید.

اصول پناه‌گیری در زمان آتش‌سوزی

منظور از پناه‌گیری، قرار گرفتن در موقعیتی است که احتمال کمترین آسیب را در زمان زیاد دارد.

هنگام پناه‌گیری نکات زیر را به خاطر بسپارید.

✓ درزهای ورود دود را با پارچه بپوشانید.

✓ پنجره‌های روبه فضای باز را باز کنید تا هوای تازه جریان

داشته باشد.

✓ با تکان دادن پارچه سفید از پنجره، درخواست کمک کنید.

✓ در اولین فرصت با ۱۲۵ تماس بگیرید.

پناه‌گیری

فعالیت (۹)

اصول و فرایند اطفای حریق را با استفاده از خاموش‌کننده‌ها با حضور مربی یا مأمور

آتش‌نشانی تمرین کنید.

منابع برای مطالعه بیشتر

- ۱- مرادپیری هادی و دیگران، آشنایی با علوم و معارف دفاع مقدس، بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس، تهران، ۱۳۹۲.
- ۲- شیرعلی نیا، جعفر، دایرةالمعارف مصور تاریخ جنگ ایران و عراق، نشر سایان، تهران، ۱۳۹۲.
- ۳- بسیج در اندیشه امام خمینی علیه السلام، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی علیه السلام، تهران، ۱۳۶۸.
- ۴- جنگ و دفاع در اندیشه امام خمینی علیه السلام، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی علیه السلام، نشر عروج تهران، ۱۳۸۷.
- ۵- شجره طیبه (رهنمودهای مقام معظم رهبری در مورد بسیج)، گردآورنده مؤسسه آوای بینش، انتشارات نسیم حیات، تهران، ۱۳۹۳.
- ۶- حماسه‌سازان پایداری (بسیج در آینه رهنمودهای مقام معظم رهبری)، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، تهران، ۱۳۸۵.
- ۷- دفاع هوشمند در اندیشه‌های دفاعی امام خامنه‌ای (مدظله)، سازمان عقیدتی سیاسی وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، دانشگاه مالک اشتر، تهران، ۱۳۹۳.
- ۸- ایزدی، پیروز (مترجم)، اطلاعات نظامی، دانشکده فرماندهی و ستاد سپاه، معاونت تحقیق و پژوهش، تهران، ۱۳۷۹.
- ۹- درودیان محمد، تجزیه و تحلیل جنگ ایران و عراق، انتشارات مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس، تهران، ۱۳۹۵.
- ۱۰- درویشی فرهاد، جنگ ایران و عراق؛ پرسش‌ها و پاسخ‌ها، مرکز اسناد دفاع مقدس، تهران، ۱۳۸۹.
- ۱۱- محمد نائینی، علی، اصول و مبانی جنگ نرم، نشر ساقی، تهران، ۱۳۹۱.
- ۱۲- احمدی، مجتبی و دیگران، از تهاجم فرهنگی تا جنگ نرم، معاونت فرهنگی اجتماعی سازمان بسیج مستضعفین، تهران، ۱۳۸۸.
- ۱۳- نوروزی، محمدتقی، فرهنگ دفاعی - امنیتی، مرکز مطالعات و پژوهش‌های مدیریت، انتشارات سنا، ۱۳۸۵.
- ۱۴- قهرمانی، شهاب، فرهنگ نامه مصور علوم دفاعی، انتشارات مدرسه، تهران، ۱۳۹۴.

- ۱۵- فصل نامه فرهنگ پایداری، بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش های دفاع مقدس، تهران، ۱۳۸۸.
- ۱۶- فصل نامه مطالعات دفاع مقدس، پژوهشگاه علوم و معارف دفاع مقدس، تهران، ۱۳۹۱.
- ۱۷- فصل نامه مطالعات دفاعی و امنیتی، دانشکده فرماندهی و ستاد سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، ۱۳۸۳.
- ۱۸- کفاش حمیدرضا و حمیدزاده غلامرضا، آشنایی با پدافند غیرعامل، انتشارات مدرسه، تهران، ۱۳۹۰.
- ۱۹- فردرو محسن، دیدگاه های نظری دفاع غیرعامل، انتشارات عباسی، تهران، ۱۳۸۸.
- ۲۰- مبانی، اصول و شیوه های پدافند غیرعامل، کمیته پدافند غیرعامل وزارت آموزش و پرورش، انتشارات مدرسه، تهران، ۱۳۸۸.
- ۲۱- اساسنامه و سند راهبردی سازمان پدافند غیرعامل، سازمان پدافند غیرعامل کشور، ۱۳۹۵.
- ۲۲- کمک های اولیه (آموزش امداد)، جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۰.
- ۲۳- سلطانیان، مجتبی، رزم انفرادی، معاونت آموزش و مقاومت مردمی سازمان بسیج مستضعفین، تهران، ۱۳۹۴.
- ۲۴- سلطانیان، مجتبی، جنگ افزارشناسی، معاونت آموزش و مقاومت مردمی سازمان بسیج مستضعفین، تهران، ۱۳۹۴.
- ۲۵- زبیداقی، کاظم و دیگران، عملیات دفاع از کوی و برزن، معاونت آموزش و مقاومت مردمی سازمان بسیج مستضعفین، تهران، ۱۳۹۴.
- ۲۶- سلطانیان، مجتبی، تخریب و انفجارات، معاونت آموزش و مقاومت مردمی سازمان بسیج مستضعفین، تهران، ۱۳۹۴.
- ۲۷- میر جعفری، سید اکبر، ریحان هایی که مادرم دوست داشت، انتشارات شهرستان ادب، ۱۳۹۴.
- ۲۸- رسایی، جواد، آشنایی با ارتش های مردمی جهان، انتشارات مرکز برنامه ریزی و تألیف کتب درسی معاونت آموزش سپاه، ۱۳۸۶.

http://rcs.ir/	جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران
http://dsrc.ir/	پژوهشگاه علوم و معارف دفاع مقدس
http://www.bonyaddefa.com/	بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش های دفاع مقدس
www.defapress.com	خبرگزاری دفاع مقدس
http://www.beest.ir	پورتال جامع سازمان بسیج دانش آموزی
http://paydarymelli.ir/	سازمان پدافند غیرعامل کشور
http://farsi.khamenei.ir/	دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت الله العظمی سیدعلی خامنه ای (مدظله العالی)
http://defence_dept.talif.sch.ir	گروه درسی آمادگی دفاعی-دفتر تألیف کتاب های درسی عمومی و متوسطه نظری
http://defaee.gam2.medu.ir	دبیرخانه راهبری کشوری آمادگی دفاعی
http://rahianenoor.com/	ستاد مرکزی راهیان نور کشور
www.tebyan.net/	مؤسسه فرهنگی و اطلاع رسانی تبیان
www.khadem.ir	بایگام آموزشی خادم (خانواده آماده در برابر مخاطرات)
www.125.ir	پورتال سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی تهران
www.vazifeh.police.ir	پورتال سازمان نظام وظیفه ناجا
www.vazifeh.ir	بایگام فرهنگی سرباز

به پاس خون شهدا، دلاور مردی‌های جانبازان، اینارگران و رشادت‌های سربازان مرزبانی؛ امروز شاهد امنیت پایدار در مرزهای کشور هستیم. مرزداران با خون خود، امنیت کشور و شهروندان میهن اسلامی را تضمین کرده‌اند.

حراست از مرزهای کشور وظیفه مقدسی است که سربازان در برابر خون شهدا برای حفظ و تداوم آن قسم خورده‌اند؛ اقتدار مرزبانان و نیروهای مسلح کشور در سایه ولایت و پشتیبانی مردم محقق شده و تک‌تک ما قدر و منزلت این نعمت را درک می‌کنیم و برای دفاع از کشور جان خود را فدا می‌کنیم.

سپهبد شهید علی صیاد شیرازی

علی صیاد شیرازی در سال ۱۳۲۳ در شهرستان «درگز» استان خراسان رضوی به دنیا آمد. وی دارای تحصیلات دانشگاهی، برخوردار از دانش نظامی برجسته و مهارت‌های رزمی و از فرماندهان ارشد ارتش جمهوری اسلامی ایران بود. صیاد شیرازی در دوران هشت ساله دفاع مقدس از خود رشادت‌های فراوانی به یادگار گذاشت و در عملیات‌های مهمی همچون بیت المقدس (آزادسازی خرمشهر) نقش بسیار مؤثری ایفا کرد. او در سرکوبی تهاجم منافقین به خاک کشورمان که پس از پذیرش قطعنامه ۵۹۸ شورای امنیت سازمان ملل رخ داد، نقش تعیین‌کننده‌ای داشت. سرانجام در ۲۱ فروردین سال ۱۳۷۸ هنگام خروج از منزل، توسط عناصر تروریست منافقین موسوم به سازمان مجاهدین خلق به شهادت رسید و روح بزرگش به ملکوت اعلیٰ پیوست.